

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ธนาภรณ์ จันทร์เกษม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2561

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

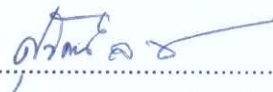
ธนาภรณ์ จันทร์เกษม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เสนอโดย นางสาวชนาภรณ์ จันทร์เกษม เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

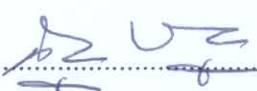

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์ ลาวัณย์วิสุทธิ์) วิจัยและนวัตกรรม
วันที่ 26 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สรราชัย ชูชีพ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ ดร.สรรัชชัย ชูชีพ
ชื่อนักศึกษา	ธนาภรณ์ จันทร์เกษม
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 352 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.903 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์อัยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title The Management of Internal Quality Assurance in Schools as
 Perceived by School Administrators and Teachers under Lop Buri
 Primary Educational Service Area Office

Thesis Advisors Dr. Phatsayakorn Laosawatdikul
 Dr. Sunchai Chucheep

Name Tanaporn Jankasam

Program Educational Administration

Academic Year 2018

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the management of internal quality assurance in schools as perceived by school administrators and teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office; and 2) compare the management of internal quality assurance in the schools when classified by the respondents' work position, gender, educational level, work experience and school size. Drawn by stratified random sampling, the sample included 352 school administrators and teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office, during the academic year 2017. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.903. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

Findings indicated that:

1. Overall, the management of internal quality assurance in the schools as perceived by the respondents was at a high level.
2. Overall, the management of internal quality assurance in the schools as perceived by the respondents when classified by their gender was significantly different ($p < .05$), but when classified by other variables, it was not different.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความกรุณา ความใส่ใจ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญซึ่ง ได้แก่ อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ ดร. สรรัชต์ ชูชีพ และอาจารย์ ดร. ปนิตา เนื่องพะยอม ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบ ความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ ประธานสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และ ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยและให้ความร่วมมือในส่วนของข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ รวมทั้งขอขอบพระคุณ เจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

ธนาภรณ์ จันทร์เกษม

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	14
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	18
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	18
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	20
องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	24
กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	26
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	28
ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	28
ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	30

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	33
ขอบข่าย/องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	38
การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	44
คุณภาพผู้เรียน.....	44
กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	53
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	67
ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล.....	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
งานวิจัยในประเทศ.....	84
งานวิจัยต่างประเทศ.....	89
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	93
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
การวิเคราะห์และการแปลความหมายของข้อมูล.....	94
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
สมมติฐานในการวิจัย.....	112
วิธีดำเนินการวิจัย.....	112
สรุปผล.....	114

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	136
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	137
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	149
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	151
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ ในการวิจัย.....	157
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	160
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	163

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.....	3
ตาราง 2	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.....	4
ตาราง 3	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	5
ตาราง 4	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	5
ตาราง 5	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	92
ตาราง 6	จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	100
ตาราง 7	ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน.....	101
ตาราง 8	ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของ ผู้บริหารสถานศึกษา.....	102
ตาราง 9	ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	104
ตาราง 10	ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผล.....	105
ตาราง 11	ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวม.....	106

ตาราง 12	ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	107
ตาราง 13	ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ.....	108
ตาราง 14	ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	109
ตาราง 15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน.....	109
ตาราง 16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	110

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชโองการเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเองครอบครัว และสังคมส่วนรวม” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 4) คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลิตผลของการจัดการศึกษาอย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่นๆ เช่น ความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 4)

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรา 47 และมาตรา 48 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้น

สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับการประเมินภายนอก ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้เกิดความมั่นใจ ในสถานศึกษานั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 14)

ประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553 ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริม สนับสนุน และ กำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยดำเนินการดังนี้ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและ สารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2554ก, หน้า 3)

หลังจากที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการโดยคณะกรรมการประกัน คุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้มีการประกาศใช้กำหนดหลักเกณฑ์และแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 ขึ้น เพื่อให้ หน่วยงาน ต้นสังกัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ก, หน้า 5)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตาม มาตรฐานผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถาน ประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัด การศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่ มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญ ที่สุดที่สถานศึกษา (ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร ครูและบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้อง คำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตามผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อมนอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมี

ส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ก, หน้า 5)

จากการศึกษาการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบสภาพปัญหาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนี้

1. คุณภาพของผู้เรียน
 - 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ตาราง 1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้	2558	2559	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	44.82	49.97	+5.15
คณิตศาสตร์	37.74	44.22	+6.48
วิทยาศาสตร์	41.25	42.99	+3.41
สังคมศึกษา	50.82	49.76	-1.06
ภาษาอังกฤษ	32.93	37.65	+4.72
เฉลี่ยรวม	41.51	44.92	+3.41

จากตารางดังกล่าว พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักบางรายวิชา เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 3 ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นด้านผู้เรียนจะต้อง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของทุกรายวิชา

ตาราง 2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้	2558	2559	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	33.57	41.37	+7.80
คณิตศาสตร์	26.25	28.22	+1.97
วิทยาศาสตร์	35.33	33.24	-2.09
สังคมศึกษา	44.81	42.02	-2.79
ภาษาอังกฤษ	25.36	27.19	+1.83
เฉลี่ยรวม	33.06	34.41	+1.34

จากตารางดังกล่าว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักบางรายวิชา เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 3 ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นด้านผู้เรียนจะต้อง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของทุกรายวิชา

2. กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารไม่ค่อยได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมิน และร่วมรับผิดชอบกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูมีภาระงานที่ค่อนข้างมาก ทำให้ไม่มีเวลาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งการใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ นั้น จะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และ 4) ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล พบว่า โรงเรียนจัดให้ครูเพียงบางส่วนจากจำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียนมาทำหน้าที่ในเรื่องการประกันคุณภาพ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งเหล่านี้ มีหน้าที่รวบรวมเอกสาร หลักฐานต่างๆ เขียนรายงานการดำเนินงานตามแบบอย่างของโรงเรียนอื่นที่คาดหวังว่าดี มีความเหมาะสม โดยรายงานและเอกสาร หลักฐานต่างๆ เป็นคนละเรื่องกับการปฏิบัติงานจริงๆ (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2559-2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2560ก, หน้า 30-33)

และจากการศึกษาการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนี้

1. คุณภาพของผู้เรียน
 - 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ตาราง 3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้	2558	2559	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	46.62	50.07	+3.45
คณิตศาสตร์	37.11	34.6	-2.51
วิทยาศาสตร์	39.86	38.21	-1.65
สังคมศึกษา	45.68	43.01	-2.67
ภาษาอังกฤษ	32.54	27.53	-5.01
เฉลี่ยรวม	40.36	38.68	-1.68

จากตารางดังกล่าว พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 3 ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้กำหนดจุดเน้นด้านผู้เรียนจะต้องเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของทุกรายวิชา

ตาราง 4 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้	2558	2559	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	41.26	42.55	+1.29
คณิตศาสตร์	27.02	23.56	-3.46
วิทยาศาสตร์	32.91	31.65	-1.26
สังคมศึกษา	42.55	44.42	+1.87
ภาษาอังกฤษ	26.47	26.91	+0.44
เฉลี่ยรวม	34.04	33.82	-0.22

จากตารางดังกล่าว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 3 ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้กำหนดจุดเน้นด้านผู้เรียนจะต้องเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของทุกรายวิชา

2. กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครู ไม่ค่อยมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกัน และไม่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในด้าน ของผู้เรียนแต่ละบุคคล ซึ่งไม่ได้มีการนำมาวิเคราะห์โดยการใช้กระบวนการต่างๆ และเครื่องมือ อย่างเหมาะสม ในการปรับเปลี่ยนแนวคิดการจัดการเรียนการสอน และ 4) ระบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล พบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญในของเรื่องเอกสาร โดยจัดเตรียม เอกสารเกี่ยวกับงานและโครงการต่างๆ มากมายใส่แฟ้มจำแนกเป็นรายมาตรฐานหรือรายตัวชี้ คุณภาพ โดยเอกสารที่รวบรวมเข้าแฟ้มเหล่านั้นไม่ค่อยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงๆ ของ บุคลากรในโรงเรียน เป็นการแยกส่วนระหว่างการทำงานจริงกับการดำเนินการเรื่องการ ประกันคุณภาพ ซึ่งการปฏิบัติในลักษณะ นี้ไม่ได้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ตามเจตนาของการประกันคุณภาพการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2559- 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2560ก, หน้า 35-38)

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ ถึงร้อยละ 3 ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 ได้กำหนด จุดเน้นด้านผู้เรียนจะต้อง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของทุกรายวิชา ซึ่งการจัด การศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานนั้น จำเป็นต้องทำการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรับรองมาตรฐาน โดยเป้าหมายสำคัญ อยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่ง "ผู้บริหาร" เป็นปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจะต้องสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารในระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ บริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เพื่อเป็นข้อมูลและใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และช่วยเหลือในการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สามารถที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้

3. เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายใน เพื่อเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 171 คน ครู 1,325 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2560ก) และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 142 คน ครู 1,249 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2560ก) รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,887 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 313 คน และครู 2,574 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สูตรที่ใช้ในการหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 (Yamane, 1976, pp.1088-1089) ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 352 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 50 : 50 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 50 จำนวน 176 คน และครู ร้อยละ 50 จำนวน 176 คน แล้วจึงใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables)

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2) ครู
- 2.1.2 เพศ
- 1) ชาย
 - 2) หญิง
- 2.1.3 วุฒิการศึกษา
- 1) ปริญญาตรี / เทียบเท่า
 - 2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1) น้อยกว่า 10 ปี
 - 2) 10-20 ปี
 - 3) มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
- 2.1.5 ขนาดของสถานศึกษา
- 1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)
 - 2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121-300 คน)
 - 3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ดังนี้

- 2.2.1 คุณภาพผู้เรียน
- 2.2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
- 2.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2.4 การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพ ที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหมายของสังคม

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระบบการสร้างเชื่อมั่นต่อสังคม ผู้ปกครอง ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลในทุกด้านและมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ผู้จบการศึกษามีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับของสังคม

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรม ตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

1. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การที่สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีความรู้ มีความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง มีอิสระทางความคิด สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ตามความสนใจและความถนัด โดยผู้สอนมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน

4. ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินงานในการวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งผลต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

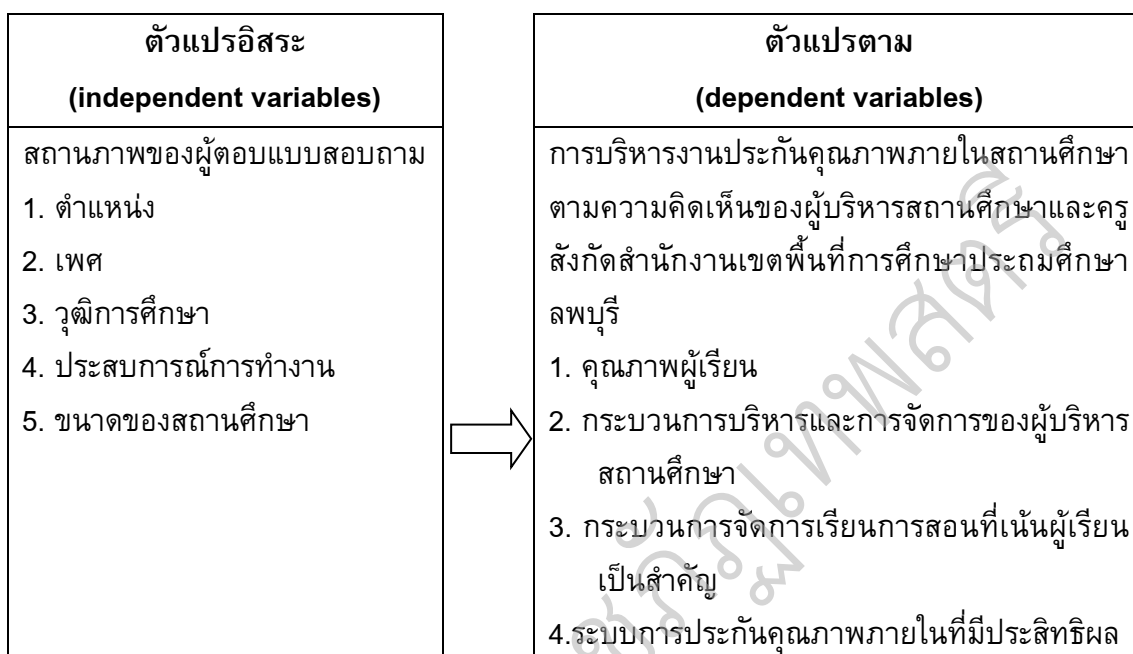
ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 ปีการศึกษา 2560

ครู หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 ปีการศึกษา 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยยึดกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 23) ตามมาตรฐานการศึกษาขั้น

พื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี มีขอบเขตการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.3 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.4 ขอบข่าย/องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 4.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 4.2 กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
 - 4.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 4.4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ, และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (2545, หน้า 13) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานขององค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ในการนำโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน โดยอาศัยความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่เอื้อโดยเฉพาะและอาศัยกระบวนการในการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งภายในสถานศึกษา และบุคลากรทุกสถาบัน ทุกองค์การ ที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2550, หน้า 2) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการ หรือดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการศึกษาแก่สังคม และบุคคลที่มีฐานะเป็นผู้นำของสถานศึกษาในฐานะที่เป็นองค์กรทางสังคม หรือสถาบันทางสังคม

วรรณภา สำลี (2558, หน้า 11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหาร สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ โดยต้องอาศัยทักษะ และประสบการณ์ในด้านการบริหารสถานศึกษาที่ดีพอ จึงจะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จได้

เสนาะ ดิเยาว์ (2558, หน้า 183) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือของคนอื่นโดยคำนึงถึงว่าความสำเร็จนั้นคงจะพอใจหรือไม่

สุนีย์ บุญทิม (2559, หน้า 6) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2559, หน้า 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งของรัฐและเอกชน

แบรดฟอร์ด, และโคเฮน (Bradford, & Cohen, 2005, p.27) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเคารพนับถือจากบุคลากรในสถานศึกษา เปรียบเสมือนเป็นแบบอย่างที่ดีเลิศสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่บุคลากรในสถานศึกษา

คอนเจอร์ (Conger, 2006, p.79) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางการศึกษาในการวางแผนนโยบายในเรื่องของโปรแกรมทางการศึกษา และกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์ การเงินและงานธุรการต่างๆ

เซฟาท (Seyfarth, 2008, p.195) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ต้องแสดงภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ในการจัดโครงสร้างขององค์การ เป็นเช่นผู้นำทางวัฒนธรรมที่จะต้องสำรวจให้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในโรงเรียน เป็นเช่นผู้นำทางการเรียนการสอน เป็นผู้นำด้านหลักสูตรในการประเมินผลนักเรียน เป็นผู้บริหารจัดการที่จะต้องให้ความสำคัญกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา รับผิดชอบการบริหารงานในสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

2. ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

จราพร พุฒคำ (2549, หน้า 15) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพของสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา รวมถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับการศึกษาที่รับผิดชอบ โดยให้สนองต่อความต้องการของบุคคลท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติ ลักษณะดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่องานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ธีระ รุญเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ, และสัมมา รธนิชย์ (2550, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การ โดยเฉพาะในองค์กรภาคเอกชนนั้น เห็นได้ชัดเจนว่าความอยู่รอดขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ดังนั้นภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงินการธนาคาร การบริหารธุรกิจ การค้า การอุตสาหกรรม รวมทั้งการศึกษาเอกชนตั้งแต่อนุบาลถึงอุดมศึกษา จึงต้องสรรหาผู้บริหารที่มีฝีมือหรือมีความสามารถสูง เพื่อความสำเร็จในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์ (2551, หน้า 64) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำมีความสำคัญ และเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของหน่วยงานที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานขององค์การที่ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำที่จะต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารงานในองค์กร

สุทินันท์ พรหมสุวรรณ (2558, หน้า 33) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำอยู่ที่แนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การ กำหนดเป้าหมาย คุณค่า ความเชื่อ กลยุทธ์

ขององค์กรร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวทางให้สมาชิกนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรโดยรวม

ฟิดเลอร์ (Fiedler, 1967, p.8) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการบริหารงานของสถานศึกษา เพราะเปรียบเสมือนดวงประทีปของสถานศึกษา เป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวแทนของสถานศึกษา และเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในสถานศึกษา ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาย่อมเป็นหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานเป็นส่วนรวม คุณภาพและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีผลสะท้อนต่อวิธีปฏิบัติงานและผลงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมาก

เบนนิส (Bennis, 2003, p.3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่ทำให้สถานศึกษามีชีวิตชีวาและสามารถที่จะดำรงอยู่ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้ไปในทิศทางใหม่ๆ ที่สถานศึกษาต้องการจะมุ่งไปทิศทางนั้นได้

ไฮมัน, สก๊อต, และคอนเนอร์ (Haiman, Scott, & Connor, 2005, p.442) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการทำงาน และคุณสมบัติหลายอย่างรวมกันตามที่หน่วยงานต้องการจึงจะบริหารงานให้เกิดผลดี จะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่ขาดความสามารถย่อมจะขาดความเชื่อถือจากผู้ใต้บังคับบัญชา อันเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาของการบังคับบัญชาในที่สุดความสามารถในการทำงานของผู้บริหาร นอกจากจะก่อให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปแล้ว ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์

คอนเจอร์ (Conger, 2006, p.79) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำหน้าที่เป็นผู้นำทางการศึกษา ในเรื่องการวางนโยบายในเรื่องของโปรแกรมการศึกษา และกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครู อาจารย์ การเงิน และงานธุรการต่างๆ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร เพราะผู้บริหารคือผู้นำ การคิด การตัดสินใจ การวางแผน ส่วนใหญ่มาจากกระบวนการของผู้บริหารทั้งสิ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการบริหารงาน เพื่อนำความรู้มาใช้ในการบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

อุษณีษ์ โปธิสุข (2547, หน้า 42) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. วางนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด
2. วางแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับนโยบายที่วางไว้

3. สร้างกลไกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครบวงจร อาทิ วิธีการจัดการเรียน การสอนของครู แนวทางการจัดหลักสูตรใหม่ ระบบการวัดและประเมินผล การจัดสภาพ แวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน

4. วางระบบมาตรฐานการจัดการศึกษา ทักษะพื้นฐานสำคัญที่นักเรียนต้อง เรียนรู้ให้ได้มาตรฐานในระดับที่เป็นที่ยอมรับของระบบการศึกษา

5. วางระบบการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพการ เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งสิ่งที่เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญและสิ่งที่เป็นความต้องการทางการ ศึกษาของนักเรียน ทั้งจากภายนอกและภายในสถานศึกษา

ประกอบ กุลเกลี้ยง, และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2549, หน้า 22-23) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนมีบทบาทหน้าที่ 9 ประการ ดังนี้

1. เป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการสถานศึกษา
2. เป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการสถานศึกษาของรัฐ รวมถึง กรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการสถานศึกษาเอกชน

3. เป็นผู้บังคับบัญชาครูและบุคลากรในสถานศึกษาของสถานศึกษา

4. บริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ทางราชการ และของสถานศึกษารวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

5. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้ง ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินของสถานศึกษาหรือหน่วยงานให้ เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

6. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือหน่วยงานของกิจการทั่วไป รวมทั้งการดำเนิน การตามสัญญาของสถานศึกษาตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับมอบ

7. จัดทำรายงานกิจกรรมประจำปีของสถานศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา

8. อนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

9. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 25) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 2 ด้านหลักๆ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ แนวทาง รูปแบบการจัด การศึกษา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารงานที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมหลายฝ่าย รวมทั้งผู้ปกครอง องค์กรของรัฐและเอกชน ตลอดจนทั้งชมรมและสมาคมในสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 73) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้
2. นำสถานศึกษาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งปัญญา คือปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. จัดการเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ทำการวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนการเรียนรู้กันระหว่างเพื่อนครู การทำงานเป็นทีม
4. พัฒนาผลการเรียนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร
5. พัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเพื่อเอื้อต่อการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยเหลือคนในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนอย่างต่อเนื่อง

อุทัย บุญประเสริฐ (2558, หน้า 32) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ดูแล ใฝ่ระวัง และจัดการให้สถานศึกษาดำเนินไปตามเป้าหมาย ปฏิบัติตามคำสั่งและควบคุมบุคลากรและทรัพยากรให้เป็นไปตามกฎระเบียบ เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ เป็นผู้กระตุ้นและชักนำการใช้กำลังคน เป็นผู้พัฒนาทรัพยากร เป็นผู้พัฒนาเป้าหมายใหม่ ๆ ของสถานศึกษา โดยสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือต่าง ๆ และแสวงหาทรัพยากรภายนอกมาสนับสนุนการจัดการศึกษา

แคมเบลล์, และคนอื่น ๆ (Campbell, et al., 2006, pp.116-149) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 ประการ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำแผนงานและโครงการกิจกรรมที่จะร่วมมือกับชุมชน ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านข่าวสาร ด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ รวมทั้งการเป็นผู้นำและให้การร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะต้องดำเนินการคือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน และให้ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น
2. งานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องดำเนินการเพื่อให้มีการรวบรวมและจัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ มีการทำแผนงานของการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่เหมาะสม มีการพัฒนาการเรียนการสอน คือส่งเสริมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ จัดบรรยากาศในด้านการเรียนการสอน จัดสอนซ่อมเสริม จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน จัดวิธีพัฒนาครูด้านวิชาการให้มีคุณภาพและมีการประเมินผลการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
3. งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการจัดการเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การบริหารกิจการนักเรียนและการจัดรูปองค์กรของนักเรียน ระเบียบและ

ทะเบียนต่าง ๆ การจัดการบริการให้แก่นักเรียน และการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน

4. การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับงานด้านนี้เป็นอย่างมาก เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาส่วนใหญ่มักจะขึ้นอยู่กับ การบริหารงานบุคคล ดังนั้นผู้นำจึงควรพิจารณาการบริหารงานบุคคลดังต่อไปนี้ คือ นโยบายของการบริหารงานบุคคล การมอบหมายให้บุคลากรทำการนิเทศงานและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการสอน

5. อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการบริการนักเรียน จำเป็นต้องใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารควรจะสนใจเกี่ยวกับงานด้านอาคารสถานที่ การพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยในการเรียนการสอน

6. การเงินและงานธุรการ งานด้านนี้เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการส่งเสริมการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจในด้านนี้ ซึ่งได้แก่ การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายตามแบบแผนของทางราชการ งานสารบรรณ และงานประชาสัมพันธ์

เคนเน็ธ, และเจน (Kenneth, & Jane, 2000, p.103) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. บทบาทด้านบุคคล ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นหัวหน้าองค์กรหรือเป็นผู้นำของหมู่คณะ
2. บทบาทในด้านข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นศูนย์กลางระบบประสาทขององค์กรประกอบด้วย การรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและเป็นรูปธรรมมากที่สุด
3. บทบาทในการตัดสินใจ ได้แก่ บทบาทในการเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ๆ เป็นผู้จัดการปัญหาอุปสรรคต่างๆ เป็นผู้ขจัดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ภายในองค์กร

กอร์ตอน (Gorton, 2010, p.71) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 ประการ ดังนี้ 1) เป็นผู้บริหาร 2) เป็นผู้นำในด้านการสอนหรือด้านวิชาการ 3) เป็นผู้รักษาระเบียบวินัย 4) เป็นผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ 5) เป็นผู้ประเมินผล และ 6) เป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ด้วยการวางแผนการพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิผลตามความมุ่งหมายของสถานศึกษามากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สำคัญในการพัฒนา

สถานศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและผู้ร่วมทีมต่างก็มีความพอใจในการทำงานนั้น

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สงบ ลักษณะ (2548, หน้า 9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษา เพื่อรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและกับความมุ่งหวังของสังคม

คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (2550, หน้า 37) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการ

อุทุมพร จามรมาน (2550, หน้า 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน (เจ้าของเงินภาษี) ว่าทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อผลผลิตจะได้มีคุณภาพ”

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2550, หน้า ก) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน และผู้ปกครอง และผู้รับบริการโดยอ้อมได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

พิสนุ ฟองศรี (2551, หน้า 177) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารภายในของสถานศึกษา การดำเนินงานของต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน เพื่อสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ โดยการใช้ประเมินทั้ง ภายในและภายนอกเป็นกลไกสำคัญ

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2551, หน้า 75) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใดๆ ที่จะรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของการจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นับว่าเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจต่อสังคม ผู้ปกครอง ประชาชน และสถานประกอบการ ว่าสถาบันการศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้

วิจิตรา เจริญพงษ์ (2552, หน้า 36) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การรับประกันกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาว่า กิจกรรม แนวปฏิบัติ กระบวนการทำงาน ที่ได้มีการวางแผนการปฏิบัติอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการควบคุมคุณภาพ (quality control) จนทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจว่าจะทำให้เกิดผลผลิตตรงตามที่กำหนดไว้ และผู้รับบริการพึงพอใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

วารินทร์ สิ้นสูงสุด (2554, หน้า 156) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนมีแนวทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน และสอดคล้องกับหลักการณ์นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐและโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อคุณภาพทางการศึกษาที่ดีของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน”

กรวัฒน์ ตันเจริญ (2555, หน้า 22-23) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารแนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นระบบได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องจนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า การจัดการศึกษามีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้ได้มาตรฐานตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

คัทแทน (Cuttance, 2003, p.18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบและการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้ โดยเฉพาะ เพื่อรับประกันว่ากระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา

โอ๊กแลนด์ (Oakland, 2003, pp.15-16) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่มีระบบการวางแผนการจัดการคุณภาพที่จัดดำเนินงานทั้งการพัฒนาระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพงานทำให้เกิดความมั่นใจทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคว่า กระบวนการเหล่านี้มีคุณภาพทุกขั้นตอน

สตีเฟน, และมอร์แกน (Stephen, & Morgan, 2004, pp.45-46) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติให้เกิดคุณภาพอย่างเหมาะสมจากหน่วยงาน หรือสถาบันรับรองคุณภาพที่ตรวจสอบประเมินผลระบบมาตรฐานคุณภาพที่มีแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐาน ระบบวิธีควบคุมการดำเนินงานและการบันทึกรายงานผลด้านคุณภาพซึ่งจะทำให้ผู้บริโภค ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

มั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์หรือสินค้าบริการที่ตนเองได้รับมาเกิดจากกระบวนการที่มีคุณภาพครบถ้วน ส่งผลถึงความมั่นใจในคุณภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการนั้นๆ

ฮอฟแมน, และจูเลียส (Hoffman, & Julius, 2005, pp.8-9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นใจในคุณภาพสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีกระบวนการวางแผนคุณภาพเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายคุณภาพที่ต้องการ มีการควบคุมคุณภาพ เพื่อตรวจสอบบันทึกและประเมินคุณภาพที่เป็นจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานการปฏิบัติ ผลการปฏิบัติงานในอดีต ทั้งมาตรฐานเปรียบเทียบคุณภาพจากองค์กรคู่แข่งชั้นหรือมาตรฐานที่สังคมยอมรับ

ฮิล (Hill, 2008, p.12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ความพยายามในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดคุณภาพ โดยมีการเปรียบเทียบมาตรฐาน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ที่ได้รับประกันให้สังคมเชื่อว่า จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหมายของสังคม

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2550, หน้า 12) กล่าวถึงประเด็นของความสำคัญที่ทำให้สถานศึกษา ต้องนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาในสถานศึกษา 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมาย ของคำว่า development และ improvement

ประการที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานได้จริง

อุทุมพร จามรมาน (2550, หน้า 1) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการบริหารจัดการที่โปร่งใส มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
2. กระบวนการดำเนินงานประมาณ รายได้ และรายจ่าย ที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

3. กระบวนการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2551, หน้า 1-3) ได้ชี้แจงถึงประเด็นสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาต้องนำการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาเป็นพันธกิจหนึ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก มีเหตุผล 3 ประการ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสังคม ทำให้เกิดการแข่งขันสูง ดังนั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถและศักยภาพในด้านต่างๆ อย่างเพียงพออันเป็นการสนองนโยบายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พุทธศักราช 2535 และ

แผนพัฒนาการศึกษาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดนโยบายปฏิรูปการบริหารจัดการอย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างจริงจัง

2. ความแตกต่างด้านคุณภาพการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของกรมวิชาการในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2535-2540) ในแต่ละพื้นที่ของประเทศมีความแตกต่างกันค่อนข้างสูง ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยเร็ว โดยนำการประกันคุณภาพเข้ามาประสานกับ ขบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่ง สอดคล้องตามเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของรัฐธรรมนูญ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาศาสนาและวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ

3. เป็นการดำเนินการกิจตามแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 47-51 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

วิจิตรา เจริญพงษ์ (2552, หน้า 43) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามี ความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหาร จัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

วันวิฐุ สรณารักษ์ (2552, ย่อหน้า 3) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามี ความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) ผู้เรียนและผู้ปกครองได้รับข้อมูลการศึกษาที่ เชื่อถือได้ สามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีหลักประกันว่า สถานศึกษาจะจัด การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 2) ครู อาจารย์ มีการทำงานอย่างมืออาชีพ เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพและคุณภาพ พร้อมพัฒนาตนเองและ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 3) ผู้บริหารใช้ความสามารถในการบริหารงาน อย่างเป็นระบบโปร่งใส มุ่ง บริหารจัดการศึกษาครบทั้งคุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ให้ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

สาขาการจัดการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2553, ย่อหน้า 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษา มี 3 ประการ ดังนี้ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษา ที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถ ตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะ เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างทั่วถึง 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบใน การจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพ และมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้ การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็น รูปธรรมและต่อเนื่อง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 64-65) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษานั้น อาจจำแนกความสำคัญที่มีต่อกลุ่มต่างๆ ได้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อสถานศึกษา ในปัจจุบันการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ การประเมินตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องได้รับการประเมินจากภายนอกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด พร้อมทั้งให้มีการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในของตนเอง (self- evaluation) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศของการดำเนินงานภายในของตนเองอย่างชัดเจน ละเอียดถี่ถ้วนในทุกมิติ เพื่อจะนำผลการประเมินเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และแท้จริง ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรง

2. ความสำคัญต่อบุคลากรของสถานศึกษา บุคลากรนั้นเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาที่เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนักถึงสถานการณ์การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารจะสามารถปรับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมโดยเรียนรู้จากจุดอ่อนและจุดแข็งของการดำเนินงานซึ่งได้จากผลการประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษา สำหรับครูซึ่งเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูจะสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอนและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาโดยตรงจะ ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง การประเมินการจัดการศึกษาจะสะท้อนผลการดำเนินการไปสู่ผู้เรียน ช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ผลประโยชน์ที่ได้ คือ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สำหรับในส่วนของผู้เรียน หากมีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนจะรับรู้ถึงความสามารถ และจุดที่ควรพัฒนาซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเอง สำหรับผู้ปกครองการรับรู้ผลการประเมินจะช่วยให้ผู้ปกครอง แสดงความต้องการ ความพึงพอใจของตนต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ หากสถานศึกษายังดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ปกครองสามารถเรียกร้องความ ต้องการ และเลือกที่จะรับหรือไม่รับบริการได้ หรืออาจพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาของสถานศึกษาได้ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น หรือการรับผิดชอบในการดูแลบุตรหลานด้านต่าง ๆ ที่ยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังได้

4. ความสำคัญต่อสังคม การจัดการศึกษาเป็นบริการสาธารณะ ซึ่งสังคมโดยส่วนรวมควรได้มีส่วนรับรู้ผลการดำเนินงานดั่งนั้น การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญที่จะทำให้สังคมได้มี การรับรู้ รับทราบผลการดำเนินงาน เพื่อสังคมจะได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาและการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นการเสนอความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบางเรื่องและมีส่วนร่วมประเมินและชื่นชมผลการดำเนินงานได้เช่นกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาว่า เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

ภานพ แจ้งพลอย (2556, หน้า 15) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร สถานประกอบการ ที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่ง มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

สินีนุช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2560, หน้า 50) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ปัจจุบันสังคมโลกกำลังอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลง โดยเปลี่ยนจากยุคทุนนิยมเคลื่อนเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งความรู้ (knowledge society) และยังมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสูง ทำให้โลกภายนอกกลายเป็นหมู่บ้านโลกที่ปราศจากพรมแดนขวางกั้นอีกต่อไป โลกในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นโลกที่เกิดการปฏิวัติทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และโลกาภิวัตน์ เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญที่สุด ข้อมูลข่าวสารและความรู้จึงเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาชาติต่าง ๆ จึงแข่งขันกันโดยอาศัยฐานความเข้มแข็งของทรัพยากรทางปัญญาเป็นหลัก ซึ่งมนุษย์จะมีความสำคัญ และเป็นศูนย์กลางการพัฒนามากที่สุด เนื่องจากมนุษย์เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่สุด คือ แรงงานและสติปัญญา

เอเวอรัลด์, และมอร์ริส (Everard, & Morris, 2000, p.4) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์
2. ทำให้การวางแผนถึงการดำเนินงานเพื่อจะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จ

3. ทำให้การจัดทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เวลา และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้เป้าหมายได้บรรลุตามแผนที่วางไว้ได้อย่างประหยัดคุ้มค่า

4. การควบคุมกระบวนการ เช่น การวัดความสำเร็จของแผนและการกำหนดการปฏิบัติการแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างเหมาะสม

5. สามารถกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานขององค์การได้

ฮอปกินส์ (Hopkins, 2007, p.3) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีมิติในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้ได้แนวทางหรือกรอบสำหรับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทั้งในส่วนที่เป็นหลักสูตร แผน และการดำเนินการต่างๆ

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะว่าการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ตอบรับกับกรอบและนโยบายการจัดการศึกษา และเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความมั่นใจและเชื่อมั่นกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่าจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

3. องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553ข, หน้า 15-16) กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษาไว้ 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ข, หน้า 9) กล่าวถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย

1. การประกันคุณภาพภายใน (internal quality assurance) มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้น

สังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2. การประกันคุณภาพภายนอก (external quality assurance) มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

สมิธ, และคนอื่นๆ (Smith, et al., 1967, p.170) กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษาไว้ 7 ประการ คือ 1) ด้านที่เป็นหน้าที่โดยทั่วไป 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้าน การเงิน 5) ด้านอาคารสถานที่ 6) ด้านที่เกี่ยวกับนักเรียน และ 7) ด้านการประชาสัมพันธ์

รามเซเยอร์, และคนอื่นๆ (Ramseyer, et al., 1977, p.89) กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษา ดังนี้ 1) พัฒนาการสอนและหลักการ 2) งานธุรการ การเงิน และการบริการต่างๆ ของโรงเรียน 3) เป็นผู้นำชุมชนที่ตั้งอยู่ 4) งานบุคคล 5) งานอาคาร สถานที่ 6) การจัดสรรรับส่งนักเรียน 7) จิตระบบบริหารโรงเรียนให้ถูกต้อง และ 8) ปกครอง ดูแลนักเรียน

ลูเนนเบิร์ก, และออร์นสไตน์ (Lunenburg, & Ornstein, 1996, p.10) กล่าวถึงกล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษาไว้ 5 ประการ คือ 1) จัดทำนโยบายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ 2) พัฒนา แผนการรับนักเรียน 3) พัฒนาแผนงานด้านบุคลากร 4) กำหนดงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในอาคาร และ 5) จัดทำแผนปฏิบัติการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) การประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดย หน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และ 2) การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือ หน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 7) กล่าวถึง กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาการจัระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินการดังกล่าว จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้ตาม หลักสูตร สถานศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้เสริมหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนิน ดังกล่าว เป็นการพัฒนานักเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนด ผู้รับผิดชอบ ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา การรายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา การเตรียมการและให้ ความร่วมมือในการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย การประเมินการ ปฏิบัติงาน และคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการโดยสร้าง ความตระหนัก แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมิน กำหนดกรอบการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือการประเมิน และการนำผลการประเมินไป ปรับปรุงและพัฒนา

5. การจัดทำรายงานประจำปี ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำ รายงาน การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การเขียนรายงานและการจัดทำรายงานนำเสนอ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาเห็นชอบ รายงานและเปิดต่อสาธารณชน ติดตามผลและรับข้อมูลย้อนกลับ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 8) กล่าวถึง กระบวนการของการ ประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือ การ ประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการ

ดำเนินงาน เพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับ สภาพของ ชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้

คอลีน (Colleen, 1999, pp.22-23) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการประกัน คุณภาพ การศึกษาไว้ดังนี้ 1) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2) การควบคุมคุณภาพ การศึกษา 3) การรายงานผล

เวนี่, และซีเซล (Wayne, & Cecil, 2001, p.308) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการ ประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้ 1) ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2) การจัดการควบคุม คุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ 3) รายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้ที่สนใจ ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียได้รับทราบ

พับลิก อะเฟเออะ บยูเออะโร (Puplic Affairs Buroau, 2003) ได้กล่าวถึง กระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประเทศอังกฤษ ไว้ดังนี้ 1) ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 2) สอบถามและให้การ ช่วยเหลือด้านการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดหาและเตรียมการเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา 4) จัดทำแผนระยะยาวในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา 5) พิจารณาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 6) ตรวจสอบการบรรลุผล ของนักเรียน 7) ปรับปรุงแก้ไขการบรรลุผลของนักเรียน

สรุปกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ดังนี้ 1) การควบคุม คุณภาพ เป็นการจัดระบบและกลไกสำหรับควบคุมคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) การ ตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบดูแลระบบและกลไกที่จัดไว้ เช่น ตรวจสอบหน่วยงาน กระบวนการ และระเบียบข้อบังคับ ที่วางไว้ และ 3) การประเมินคุณภาพ เป็นการตัดสินว่า คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดนั้นอยู่ในระดับใด มีจุดเด่น และจุดด้อย ที่ควรปรับปรุงแก้ไขใน เรื่องใด

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถาพร ศรีม่วง (2545, หน้า 8) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาของสถานศึกษา เพื่อที่จะดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่านักเรียนจะมีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 , หน้า 18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระบบสร้างความมั่นใจให้กับสังคมหรือชุมชนว่า สถานศึกษาได้รับการพัฒนาถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วมีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด

กาญจนา วัฒนายุ (2549, หน้า 75) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามผล ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 1-2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

ยินดี ทองคำ (2551, หน้า 17) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลวางแผนเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงานหาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และร่วมกันปรับปรุงตามแผนงานนั้นๆ โดยมีมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพ

เรืองศักดิ์ แสงเจริญ (2551, หน้า 13) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาดำเนินงานเพื่อบริหารจัดการสถาน

ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และลงมือปฏิบัติตามแผนทุกขั้นตอนโดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญการควบคุมดูแลปัจจัย

สุมน อมรวิวัฒน์, และคนอื่นๆ (2552, หน้า 11-12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 3) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้การประเมินผลภายใน เป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคคลภายในสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดและรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง

อุดม ฉายาภักดี (2553, หน้า 18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการพัฒนาเด็กให้ได้มาตรฐานการศึกษาและคุณลักษณะที่หลักสูตรกำหนด เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษามีลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับของสังคม

สุทธิศักดิ์ ทูมคำ (2553, หน้า 28) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่จะหลักประกันให้สังคมเชื่อว่า จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหมายของสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

ไครเยอร์ (Cryer, 1993, p.78) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง แผนงานหรือปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาระดับสูงจะสนองต่อคุณภาพที่กำหนดเมื่อประมวลมุมมองทั้งหลายจากต่างสถานการณ์ โดยกำหนดกิจกรรมและกระบวนการให้เป็นไปเพื่อบรรลุการสร้างปัญญา ความเชี่ยวชาญ และการมีจรรยาบรรณ

โอคแลนด์ (Oakland, 2003, p.15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่มีระบบ มีการวางแผน การจัดการพัฒนาระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพงานทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทุกขั้นตอน

ริชาร์ด (Richard, 2003, p.14) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการจัดการที่ดำเนินงานได้อย่างดีเยี่ยม ซึ่งความหมายนี้ไม่ได้ลึกลับซับซ้อนตลอดจนไม่ได้มีลักษณะเฉพาะอะไร เพราะการประกันคุณภาพเป็นสิ่งที่ดำเนินการตามธรรมดาควบคู่ไปกับการทำงานในแต่ละวัน

สตีเฟน, และมอร์แกน (Stephen, & Morgan, 2004, pp.45-46) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และวิธีปฏิบัติให้เกิดคุณภาพที่เหมาะสมโดยมีการตรวจสอบจากหน่วยงานหรือสถาบันรับรองคุณภาพที่ตรวจสอบ ประเมินผล

แอนเน, และเจนิเฟอร์ (Anne, & Jennifer, 2008, p.30) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการควบคุมทางสถิติที่เน้นถึงการป้องกันความผิดพลาดการรับรองจากภายนอกรวมทั้งการตรวจสอบระบบคุณภาพและการวิเคราะห์เหตุและผล

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระบบการสร้าง ความมั่นใจต่อสังคม ผู้ปกครอง ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลในทุกด้านและมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ผู้จบการศึกษามีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับของสังคม

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550, หน้า 7) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นการทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน นอกจากนี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีความสำคัญแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ ได้ทำงานที่เป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ความสามารถในการบริหารอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของ

ผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. หน่วยงานที่กำกับดูแลให้สถานศึกษามีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเองซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษาและก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา

5. ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กรชุมชนและสังคมประเทศชาติต่อไป

อุทุมพร จามรมาน (2550, หน้า 2) กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นการให้ข้อมูลแก่ประชาชน ซึ่งสถาบันการศึกษาได้ผลิตผลงานที่มีคุณภาพ ข้อมูลที่ให้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของทุกคนที่รับเงินเดือน ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานอกจากจะทำให้แต่ละคนตื่นตัวทำงานให้ดีแล้ว ยังจะทำให้คุณภาพการศึกษาของไทยส่วนรวมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเกิดผลดีต่อประเทศชาติที่จะได้ทั้งบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ จะได้นักวิจัยที่มีคุณภาพ จะได้นักวิชาการสู่สังคมและงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดีขึ้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาที่สำคัญของประเทศไทย

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2551, หน้า 2) ได้กำหนดถึงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่าเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการจากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่พัฒนา และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกที่พัฒนาการศึกษาทำให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าผลผลิตของการศึกษาคือ นักเรียนที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ และคาดหวัง

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2552, หน้า 11) กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นความต้องการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นกระแสเรียกร้องจากผู้รับผลการจัดการศึกษา จำเป็นที่บุคคลในวงการการศึกษาจะต้องแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยที่หน่วยงานที่มีภาระรับผิดชอบต่อผู้รับบริการการศึกษาโดยตรง ให้มีการดำเนินงานทั้งด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิตมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนด นับว่าจุดเริ่มต้นของการประกันคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานที่จัดการศึกษาโดยตรง คือ โรงเรียนซึ่งคุณภาพของผลผลิตเน้นการกำกับควบคุมดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่จะทำให้การศึกษาเป็นเลิศอย่างแท้จริง

จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและนำระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษามาปฏิบัติอย่างจริงจัง

สฤษดี ทุมคำ (2553, หน้า 28) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสามารถที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหมายของสังคม

อุดม ฉายาภักดี (2553, หน้า 18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสามารถเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับของสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่า เพื่อให้สถาบันได้ทราบสถานภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง

เมอร์กาทรอยด์, และมอร์แกน (Murgatroyd, & Morgan, 2004, p.121) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่น และสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ฮ็อพคินส์ (Hopkins, 2007, p.54) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ 5 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน
3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ทำประโยชน์และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา

5. หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในเป็นความต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และพัฒนาการศึกษา ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและนำระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษามาปฏิบัติอย่างจริงจัง

3. หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 26-27) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคล ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. สถานศึกษาจะต้องจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. สถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

5.1 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูล จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่อ้างถึงให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริม การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่ เป้าหมายที่กำหนดไว้

5.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครองและ บุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5.7 กำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6. สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาน ศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้

7. ให้คณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สำหรับในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ ใช้วิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม (การสังเกตพฤติกรรม และกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอย การปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และแฟ้มสะสมงาน แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและ แบบวัดมาตรฐาน) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลง และ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษา ชั้นพื้นฐานกำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย เครื่องมือมาตรฐาน

9. สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีโดยระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแบบพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาพร้อม หลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

10. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้

10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี / รายภาค

10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

11. หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบโดยอเนก

12. หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผดุงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้วย

ฉันทพล ชุมวรฐายี (2550, หน้า 11) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาจะวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบ ร่วมกันวางแผน ควบคุมคุณภาพ ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ ร่วมกันปรับปรุง การตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียนชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

อุทุมพร จามรมาน (2550, หน้า 13-14) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ประการ ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาของตนว่า การประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร ทำไมต้องทำ และทำอย่างไร

2. ทำความเข้าใจกับสาระที่ประเมิน
 3. แบ่งกลุ่มประเมินตนเองโดยแต่ละกลุ่มประเมินสิ่งที่ทำไปแล้วในภาคการศึกษา/ปีการศึกษาที่ผ่านมา กลุ่มของตนทำงานไปแล้วมีคุณภาพระดับใด (ผ่านอย่างดี ผ่านหรือไม่ผ่าน) พร้อมทั้งระบุหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วย
 4. กลุ่มระดมสมองระบุวิธีแก้ไขจุดอ่อน/จุดแข็งของงานที่ทำว่าจะแก้ไขอย่างไร/เสริมอย่างไรในภาคการศึกษาหน้า โดยมุ่งที่การแก้ไข/เสริมการทำงานของตน แทนการขอคน เงิน ทรัพยากร วัสดุเพิ่ม
 5. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลมาเขียนรายงานการประเมินตนเองระดับสถานศึกษาและนำเสนอทุกคนในสถานศึกษา เพื่อให้เห็นภาพรวมของหน่วยงานของตน และเสนอหน่วยงานระดับสูง
 6. ทุกคนระดมสมองทำแผนพัฒนาตนเองและงานที่ชัดเจนและเร่งแก้ไขวิธีทำงานของตนให้เห็นผล
 7. ทำเช่นนี้ทุกภาคการศึกษา/ปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาตนเองไปเรื่อยๆ สุวิมล ว่องวานิช (2550, หน้า 12) ได้กล่าวถึงมโนทัศน์ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพภายในโดยสรุป 10 ประการ ดังนี้
 1. เป็นการให้ข้อมูลที่ช่วยให้มีการปรับปรุงตนเองเพื่อให้ทำงานได้ดีขึ้น
 2. เป็นงานที่ทำในวงจรการทำงานอยู่แล้ว ไม่ใช่การเพิ่มภาระ
 3. เป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง
 4. เป็นงานของทุกคน ไม่ใช่การสร้างผลงานทางวิชาการของใครคนใดคนหนึ่ง
 5. เป็นงานที่ต้องทำด้วยใจเป็นกลาง สะท้อนผลตามความเป็นจริง
 6. เป็นงานที่ทุกคนต้องทำด้วยความเต็มใจและอยากทำ
 7. เป็นงานที่ต้องทำให้ถูกต้องตามหลักวิธีการ ผู้ทำต้องมีความรู้ในการประเมิน
 8. เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันทำให้สำเร็จ
 9. เป็นงานที่ต้องนำผลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง
 10. เป็นงานที่ต้องเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 13-16) กล่าวถึง หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการ และทางการบริหารจัดการที่มีการวางแผนล่วงหน้า และมีการประสานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ การออกแบบและการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจะยึดหลักการต่อไปนี้
1. คุณภาพการศึกษาจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอก คุณภาพภายในหมายถึง ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้าง

ความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้นเรียน และคุณภาพภายนอก หมายถึง ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอด และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรมของประเทศ ในการแข่งขันทางธุรกิจการค้า และทางเทคโนโลยีระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษาและเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น ไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์และความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบการวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้มาสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับ สำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องไม่ใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรและแผนการสอนและกระบวนการทำงาน ได้แก่ การเรียนการสอน การบริหาร หลักสูตรครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจของผู้บริหารสถานศึกษาและการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เน้นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วม

วลัยลักษณ์ เพิ่มพูนพานิช (2553, หน้า 22) กล่าวถึง หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ การที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น จะต้องเน้นที่กระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยความร่วมมือของทุกคนในสังคมทั้งด้านการบริหารจัดการและตรวจสอบคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 9) กล่าวถึงหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี 3 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพไม่ใช่การจับผิดเป้าหมายการพัฒนาของผู้เรียน

2. บริหารจัดการตามปกติไม่ได้แยกส่วนการดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายนับตั้งแต่ ผู้เรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วราภัทร ภูเจริญ (2554, หน้า 91) ได้สรุปแนวคิดในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถตอบสนองของผู้เกี่ยวข้อง

2. เพื่อค้นหาปัญหาแต่เนิ่นๆ จะได้แก้ไขทัน

3. เน้นปรัชญาการป้องกัน

4. ประเมินโดยผู้บริหาร บุคลากร ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเอง

5. สอดคล้องกับการประเมินภายนอก

สรุปได้ว่า หลักการและแนวคิดสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงสามารถตรวจสอบได้ โดยเกิดจากความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทุกคนเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. ขอบข่าย/องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548, หน้า 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 เพื่อเป็นสิ่งประกันว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 คือ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก นอกจากนี้ยังสามารถดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองดีของสังคมได้ โดยกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นการจัดการระบบการทำงานให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ โดยที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองประชาชนในชุมชน และหน่วยงานระดับสูงกว่าสถานศึกษา มีความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาระดับประเทศ และมาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 6) ได้กำหนดแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการ คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัยและกระบวนการ รวมทั้งการดำเนินการจัดทำแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งแผนแม่บทได้แก่ ธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนระยะสั้น ได้แก่แผนปฏิบัติการประจำปีที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานและดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามที่สถานศึกษาวางแผนไว้

2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ และการจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังต้องหามาตรการในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์ มาตรฐานของหน่วยงาน

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา การประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม เมื่อพิจารณารายละเอียดของแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษาในข้างต้น จะเห็นว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องและมีการดำเนินการที่อาศัยการมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมทำ ร่วมแสดงความรักดีชอบ มีการพัฒนาและควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการปรับปรุง ตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าตามจุดหมาย เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษาหรือหน่วยงานในพื้นที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 40) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกับครูและบุคลากรจัดทำโครงสร้างการบริหารโรงเรียน เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ร่วมกับครูและบุคลากรกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง
3. ร่วมกับครูและบุคลากรในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นบาทในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 285) กล่าวถึงขอบข่ายของการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ประการ ดังนี้

1. จัดระบบโครงสร้างในองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3. การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

4. ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และ

7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นการรองรับในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2551, หน้า 3) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ

3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กรและบุคลากรในพื้นที่

4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับ ทุกขั้นตอน

5. การดำเนินงานสามารถติดตามและตรวจสอบได้

6. การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 2-4) ได้นำเสนอการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาในที่นี้จะนำเสนอโดยเน้นที่ระดับสถานศึกษา ซึ่งหากพิจารณาในด้าน

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาแล้ว มักนำเสนอเพื่อความเข้าใจที่ง่าย โดยนำเสนอตามแนวคิดเชิงระบบ (system approach) ซึ่งครอบคลุมการดำเนินการใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (inputs) ปัจจัยนี้ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ

1.1 บุคคล ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน

1.2 การเงิน ได้แก่ งบประมาณทั้งในส่วนงบประมาณของสถานศึกษาและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.3 ทรัพยากรทางกายภาพ ได้แก่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.4 ข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ ความรู้ หลักสูตร ข้อมูลและสารสนเทศประเภทต่าง ๆ

2. กระบวนการแปรรูป (transformation process) งานของผู้บริหารสถานศึกษา

คือ การรวบรวมและประสานทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ในระบบนี้ผู้เรียนจะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ในระบบทั้งกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ ในส่วนของกระบวนการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การวัดประเมินผล เป็นต้น เพื่อจะออกมาเป็นผลผลิตของกระบวนการ ซึ่งก็คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ผลการเรียนรู้หรือคุณภาพของผู้เรียน สำหรับกระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินงานบริหารจัดการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารและ การตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงานและการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

3. ผลผลิต (outputs) สำหรับสถานศึกษาแล้ว ผลผลิต คือ การได้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผลผลิตของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกัน แต่โดยส่วนใหญ่ผลผลิตจะครอบคลุมเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้เรียน การประพฤติปฏิบัติของครู ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทศนคติของผู้เรียนต่อสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังมีผลผลิตที่เกิดขึ้นซึ่งอาจไม่ใช่ผลผลิตตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น นักเรียนออกกลางคัน และการขาดงานของบุคลากร เป็นต้น

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) หลังจากได้ผลผลิตแล้วก็จะมีข้อมูลย้อนกลับที่จะย้อนมาให้กับระบบ ข้อมูลย้อนกลับมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของสถานศึกษา ข้อมูลย้อนกลับจะนำมาใช้เพื่อจะแก้ไขข้อบกพร่องในกระบวนการดำเนินงาน หรือแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับปัจจัยซึ่งจะส่งผลต่อผลผลิตในอนาคตต่อไป

5. สภาพแวดล้อม (environment) สภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมสภาพแวดล้อมทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดการและพัฒนาการดำเนินงานภายในสถานศึกษา และกำกับ

ติดตามสภาพแวดล้อมและคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อจะปฏิบัติการให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อมหรือบริบทภายนอกสถานศึกษา

อุดม ฉายาภักดี (2553, หน้า 19) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษากับการทำงานปกติว่า การดำเนินงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการตามแนวคิดนี้ มีการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการทำงาน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมินผล (Check) และนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุง แก้ไขการทำงาน (Action) การทำงานตามกระบวนการหรือวงจรนี้ เรียกว่า วงจรการทำงานแบบ PDCA ซึ่งในขั้นตอนการตรวจสอบการทำงานนั้น ก็ยังมีวงจรการทำงานที่เป็น PDCA คือการวางแผนประเมิน การลงมือทำการประเมิน การตรวจสอบผลการประเมินและการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน จะเห็นว่ามีผลสอดคล้องกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา มีขอบข่าย 8 ประการ ต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปี
8. พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ งานที่สถานศึกษาปฏิบัติอยู่นำมาจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน เชื่อถือได้ สม่าเสมอและต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจต่อสังคมได้ว่าสถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษา รายงานต่อสาธารณชนได้ว่าผู้เรียนทุกคนของสถานศึกษาได้รับการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ใช้วิธีการใดในการพัฒนาผู้เรียน และทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นสามารถบรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดให้สูงขึ้นตามศักยภาพของผู้เรียน ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยภาระงานสำคัญที่จะสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา ประกอบด้วยภาระงานที่สถานศึกษาต้องดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบใน 8 เรื่อง ดังนี้

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กัทธินีย์ สังข์สอน (2559, หน้า 36) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา มีขอบข่าย ดังนี้ วางแผนให้ความเห็นชอบ แนวทางในการประกันคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานประกันคุณภาพ ประเมิน และ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อหาทางปรับปรุง ควบคุมคุณภาพด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ การสอน ด้านครูอาจารย์ ด้านผู้บริหาร ด้าน ผู้เรียน เผยแพร่เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 23) กล่าวว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีแนวคิด ว่าต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่ สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา และให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

เมอร์กาทรอยด์, และ มอร์แกน (Murgatroyd, & Morgan, 2004, p.121) ได้ จำแนกขอบข่ายของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึงวัตถุประสงค์
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร
5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วย การตรวจสอบและทบทวน

ฮาแมน (Hartman, 2006, p.9) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการส่งเสริมการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกับบุคลากรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ร่วมกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ร่วมกับบุคลากรจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ
4. กำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ฮ็อดกินส์ (Hopkins, 2007, p.54) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามี ขอบข่าย 5 ประการ ต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินที่เชื่อมโยงกับการทำงานของสถานศึกษา
2. ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินต้องเข้าใจบทบาทการประเมินและกระบวนการ ประเมิน

3. การประเมินจะต้องได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
4. เป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการรู้สึกเป็นเจ้าของ
5. เป็นการประเมินที่มีการใช้วิธีการและจะต้องมีความตระหนักในการประเมิน

สรุปได้ว่า ขอบข่าย/องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การ ดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุมกิจกรรมภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 23) ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีได้ยึดเกณฑ์ตามมาตรฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. คุณภาพผู้เรียน

1.1 ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2550, หน้า 29) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมอง และมวล

ประสบการณ์ทั้งปวงที่เด็กได้รับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ด้วยคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 5) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง เป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่างๆ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, หน้า 5) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า อันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2552, หน้า 8) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน

สหชัย วันทอง (2553, หน้า 52) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผ่านการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) และการรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, หน้า 4-8) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะ ตลอดจน คุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 2) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาการในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กูด (Good, 1973, p.7) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับความรู้ และได้รับการพัฒนาทักษะทางการเรียนในโรงเรียน ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานหรือใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะหรือใช้ความรู้จนเกิดความสำเร็จหรือมีสมรรถภาพ

มีเรน (Mehrens, 1976, p.73) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองด้านต่างๆของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แต่ละวิชา ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เดวิส (Davies, 1991, p.156) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่ได้รับการสอนที่มีการกำหนดเนื้อหา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การที่สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีความรู้ มีความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 ความสำคัญของคุณภาพผู้เรียน

ฉันท ชาติทอง (2550, หน้า 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าเป็นตัวบ่งชี้ว่าการศึกษามุ่งผลจตุหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีสวนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป่นการสนับสนุน สอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทำให้ผู้เรียน คนพบตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเอง พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553ข, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและ สร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่าง มีความสุข มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิดความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่าง พอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน (2553, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า การจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ไดผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ถือเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่วาสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ นั่นก็คือคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

วุฒิชัย แข่งขัน (2556, หน้า 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า จะช่วยพัฒนาผู้เรียนเป็นองค์รวม ซึ่งเป็นการเติมเต็มความสมดุลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิตประสบการณ์ความชำนาญเฉพาะเรื่องตามความถนัดและสนใจ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และบูรณาการกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองสามารถ ค้นพบศักยภาพที่มีอยู่ภายในตัวและพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง

ณรงค์ กาญจนานนท์ (2557, หน้า 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนด้วย ผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้ง “คนเก่ง” และ “คนดี” จึงจำเป็นที่จะต้องมุ่งพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนเป็นประการสำคัญ ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อตัวนักเรียนแล้ว ยังมีผลต่อการบริหารในโรงเรียนด้วย การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้เกิดความรู้สึกเป็นสุขในการทำงาน ร่วมกัน ลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้การบริหารเกิดความคล่องตัวโรงเรียน จะสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุวรรณ ชูมูลละ (2557, หน้า 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นงานหลักทั้งในมุมของการบริหารและการปฏิบัติการของครู ถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้นๆ เป็นอย่างดี คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของโรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมต้องการตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

อุทัย บุญประเสริฐ (2558, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า คุณภาพผู้เรียนเป็นการสะท้อนให้เห็นระบบการทำงานของโรงเรียน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อผู้เรียน คุณภาพด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยตรง

แกลธอร์น, และสเปนเซอร์ (Glathorn, & Spencer, 1986, pp.98-100) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า การพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพถือว่าการส่งเสริมพัฒนาสติปัญญา ความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน ความสามารถหลายๆ ด้านได้แก่ ทักษะการปรับตัวเข้ากับคนอื่น สร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ พัฒนาความสนใจใหม่ๆ ให้เกิดกับนักเรียน ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นสูงขึ้น

ฮารต (Hass, 1993, p.3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าเป็นมวล ประสพการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

สมิธ (Smith, 2009) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า หลักสูตรและประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดคุณภาพผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถ พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำในการทำงานร่วมกัน และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้าน ความรู้ ความสามารถ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 ขอบข่ายด้านคุณภาพผู้เรียน

นิวัตร นาคะเวช (2549, หน้า 131) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมี คุณภาพว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การปรับปรุงพฤติกรรม การเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาในการส่งเสริมคุณภาพ การเรียนการสอน พัฒนาครูอาจารย์ด้านวิชาการ และการสอน นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกความรู้ ความสามารถความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจหา การเรียน การสอนได้อีกประการหนึ่งด้วย

วิโรจน์ สารรัตนะ (2550, หน้า 21) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนถือเป็นส่วนที่ สำคัญที่สุดในระบบโรงเรียน ถ้าระบบการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐาน นักเรียน ที่จบการศึกษาย่อมมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม การจัดการเรียนการสอนให้ตรงตาม เป้าหมายของหลักสูตร ตรงตามจุดประสงค์รายวิชาช่วยกำหนดทิศทางการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนให้ถูกต้อง การเอาใจใส่ดูแลตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ ของการจัด การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้มีข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาแก้ไขจุดด้อย และเสริมจุดเด่น ในระบบการจัดการศึกษาในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารที่เอาใจใส่ต่อคุณภาพการจัดการเรียน การสอน ย่อมเป็นเครื่องแสดงถึงการที่เป็นผู้บริหารงานอย่างมีเป้าหมาย การวัดผลประเมินผลที่มี ระบบ และมีมาตรฐานจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึง ระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้เป็น อย่างดี ถ้ากล่าวถึงระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ย่อมเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับ พฤติกรรมของครู เช่น การที่ครูมีความเอาใจใส่นักเรียน ต่อการสอน มีการพัฒนา กระบวนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการสร้างอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการสอนให้สามารถรับ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดความเข้าใจ ชัดเจน มีระบบติดตามนักเรียนที่จบ การศึกษา และออกไปสู่ระบบสังคมว่าประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาที่สืบเนื่องมาจากระบบ การเรียนการสอนในโรงเรียนหรือไม่อย่างไร และนำข้อมูลมาพัฒนาระบบภายในโรงเรียนให้ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งจะเป็นการช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนมีคุณภาพมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

กุลขารี พิกุลแกม (2551, หน้า 16) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
3. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
5. ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มลฑล ถาวรยิ่ง (2554, หน้า 9) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

5. ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

8. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2558, หน้า 30) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนไว้ว่าต้องสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องมีคุณธรรม มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตยและมีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 4) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้นในระดับดีเยี่ยม

1.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการด้านความคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับดีเยี่ยม

1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ

1.6 ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปีในด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

1.7 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น หรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย

1.8 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

2.4 ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

2.5 ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงเสมอ

2.6 ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ

2.7 ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก

2.8 ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวและชุมชนและสังคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (2560ข, หน้า 13) กล่าวว่าคุณภาพผู้เรียน จะต้องมิตัวชี้วัด ดังนี้

1. ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

2. ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (5 วิชาหลัก) สูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

3. ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (5 วิชาหลัก) สูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

4. ร้อยละ 100 ของนักเรียนระดับชั้น ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี

5. ร้อยละ 95 ของนักเรียนระดับ ป.2 ขึ้นไปต้องอ่านคล่อง เขียนคล่อง

6. ร้อยละ 65 ของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสู่

สากล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 (2560ข, หน้า 17) กล่าวว่าคุณภาพผู้เรียน จะต้องมิตัวชี้วัด ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของการสอบ NT เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

2. ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมฯ โดยรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

3. ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับ

3.1 โรงเรียนที่มีความพร้อมสูง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5

3.2 โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3-5

3.3 โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2-5

4. นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามมาตรฐานที่กำหนด

4.1 โรงเรียนที่มีความพร้อมสูง ร้อยละ 80

4.2 โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางร้อยละ 50

4.3 โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย ร้อยละ 30

5. นักเรียนทุกคนที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะผู้นำนักเรียนอาเซียน

6. ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมตาม

ช่วงวัย

7. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนอ่านออกเขียนได้

8. ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้นไปทุกคน อ่านคล่องเขียนคล่อง

9. ผู้เรียนอย่างน้อยร้อยละ 95 มีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

บลูม (Bloom, 1976, p.92) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานเดิมของผู้เรียน

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียนในโรงเรียน ระบบการเรียนความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง และลักษณะบุคลิกภาพ

3. คุณภาพการสอน ได้รับการได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาดและรู้ผลว่าตนเองกระทำได้ถูกต้องหรือไม่

เรดดิน (Reddin, 1980, p.46) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. สนับสนุนให้ครูมีพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
3. สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
4. ส่งเสริมให้มีระบบการวัดผล ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

คอลลิดเวลล์, และสปิงค์ส (Caldwell, & Spinks, 2000, p.156) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน 5 ด้านซึ่งเป็นแบบอุดมคติ (ideal type) โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในด้านคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีรายการดังนี้

1. โรงเรียนมีจุดหมายโรงเรียนที่ชัดเจน
2. โรงเรียนมีแผนงานที่ได้รับการวางแผนไว้อย่างสมควร เป็นระบบสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้โรงเรียนมีแผนงานพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่ต้องการ
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนในระดับสูง
4. คะแนนทดสอบแสดงถึงความสำเร็จในระดับสูง
5. ความสำเร็จในการศึกษาต่อหรือหางานทำของนักเรียนอยู่ในระดับสูง

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, p.373) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งหมายถึง ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชน และผู้ปกครอง นักเรียน ประการหนึ่งได้แก่ สถานศึกษานั้นมีนักเรียนเข้าเรียนมีปริมาณมากและคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก สถานศึกษาที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพสูงดังกล่าวนี้ จะได้แก่ สถานศึกษาในเมือง สถานศึกษาระดับจังหวัดที่มีชื่อเสียง สถานศึกษามีความพร้อมทั้งด้านปัจจัยต่างๆ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมเหมาะสม ปัจจัยด้านการเงินคลังตัวสามารถจัดซื้อ จัดจ้าง และเบิกจ่ายได้อย่างสะดวก มีบุคลากรคือ ครูผู้สอนตลอดจนการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ เรื่องคุณภาพของนักเรียนส่วนใหญ่จะดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ชี้วัดเพียงประการเดียว ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดควรพิจารณาถึงส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจของนักเรียนความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความปรารถนา

และความคาดหวังต่างๆ รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งลักษณะต่างๆ ดังกล่าวนับเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมมีความคาดหวัง และมีความต้องการอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียนนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอย่างยอดเยี่ยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ สูงเป็นที่น่าพอใจแล้วยังมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ ที่พึงปรารถนาให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความสามารถ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถวัดได้จาก 1) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน 2) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น 3) สถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านการสื่อสาร 4) สถานศึกษาจัดให้มีโครงการที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นทักษะกระบวนการมาประยุกต์ใช้ 5) สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ 6) สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน 8) สถานศึกษาติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 9) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน และ 10) สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ประจักษ์ โพธิ์วัด (2548, หน้า 24) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะเจตคติ ค่านิยม พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและแก่ประเทศชาติ

มานพ วงษ์สะอาด (2549, หน้า 25) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษา โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อันที่จะพัฒนาสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะ ตลอดจนค่านิยม

คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีงาม ตามที่สังคมต้องการ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

ทวิตต์จี บังคม (2550, หน้า 11) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่างๆ ในการทำกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล หรือผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อการจัดการบริหารการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ชุมชน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร

หวน พันธุ์พันธ์ (2550, หน้า 4) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็ระเบียบแบบแผน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ข, หน้า 6-7) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้เกิดพลังและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 2) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

เรนโนลด์, และครีเมเมอร์ (Reynolds, & Creemers, 2000, p.1) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิผลว่า เป็นสถานศึกษาที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณภาพของการศึกษา

ยังส์, และคิง (Youngs, & King, 2002, pp.643-670) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนที่มีประสิทธิผลก็สามารถทำให้โรงเรียนพัฒนาเพิ่มขึ้นได้จริง ให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ครูสามารถนำความรู้จากภายนอกโรงเรียนนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนได้ สำหรับผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะต้องมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตร จัดหาสื่อการเรียนการสอน และมีการจัดการที่ดีในโรงเรียน

แคมเบล, และคนอื่นๆ (Campbell, et al., 2006, p.22) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง โดยได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการสอน
2. งานบริหารบุคลากรทางการสอน
3. งานบริหารนักเรียน
4. งานอาคารสถานที่
5. งานด้านงบประมาณและงานธุรการ
6. งานสัมพันธ์กับชุมชน

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยการ ความสะดวกและการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

2.2 ความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ศิริพร เมฆวิทยา (2548, หน้า 18-19) กล่าวว่า ความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทต่อการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด มีบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมที่ดีงาม โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เรียกกันทั่วไปว่า โรงเรียนประถมศึกษาซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนของชุมชนและเป็นศูนย์กลางการพัฒนาชุมชน กระจายอยู่ในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ มีบทบาทหน้าที่ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาลูกหลานของชุมชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด ทักษะในการทำงาน มีบุคลิกลักษณะที่ดีงาม สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและชาติ

สุนทร อชสิงห์ (2548, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารระดับสูงและผู้ปกครองต้องร่วมมือกันผนึกกำลังอย่างมั่นคงและมีความตั้งใจแน่วแน่ ซึ่งได้กำหนดกระบวนการที่เป็นสาระสำคัญของกระบวนการบริหารต้องประกอบด้วย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
2. การวางแผน
3. การดำเนินงานตามแผน

4. การประเมินผล หากกระบวนการบริหารดำเนินการอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน ตามกระบวนการที่ถูกต้อง มีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง สิ่งนี้จะทำให้การบริหารการศึกษาประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ

ทวีศักดิ์ บังคม (2550, หน้า 10) กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากหน้าที่หลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย

ของหลักสูตร และสามารถดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน และครู อาจารย์ที่มีหน้าที่ในการสอน และสนับสนุนการสอน

สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน (2550, หน้า 9) กล่าวถึง ความ สำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถาน ศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ กิจกรรม บริการต่างๆ งานบริหารสถานศึกษานั้น ตามปกติผู้บริหารมักจะจัดรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน หรือจะมีการจำแนกประเภทต่างกันไปบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา ภาระของงาน และความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละคน

ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2556, หน้า 13) กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการ บริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาจำเป็น จะต้องเตรียมตัวให้ พร้อมรับกับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านการงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้โรงเรียนได้รับความสนับสนุน และช่วยเหลือจาก ผู้ปกครองนักเรียน มีความเข้าใจอันดีต่อโรงเรียน งานวิชาการบรรลุเป้าหมาย สร้างบรรยากาศ ที่ดีในสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน และป้องกันหรือแก้ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานของ โรงเรียน

สร้อยกัญญา โพธิสมภาพวงษ์ (2557, หน้า 20) กล่าวถึงความสำคัญของ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษา ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวได้ ด้วยการใชความสามารถสูงใจใหญ่บุคลากรในสถานศึกษา ทำงานเป็นทีม และมีระบบการจัดการให้การดำเนินการภายในสถานศึกษาเป็นไป ด้วยความถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งต้องใช้ความรู้ทั้งศาสตร์และ ศิลปะ เพื่อชักนำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติ ภารกิจในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนให้ มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ

วัฒนกรณ์ จิวาลักษณ์ (2558, หน้า 19) กล่าวถึง ความสำคัญของกระบวนการ บริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีความ สำคัญที่ จะต้องคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนหรือชุมชนอยู่เสมอเพราะ โรงเรียนเป็นศูนย์รวมวิชาการต่างๆ โรงเรียนต้องให้ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนมีความเข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน และยอมรับว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน ประชาชนในชุมชนจะต้อง รวมมือกันพัฒนาโรงเรียนและชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า

คเนเชวิช (Knezevich, 2002, pp.16-18) กล่าวถึง ความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า บทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาแต่ละบทบาทได้ระบุความสามารถที่จำเป็นไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (direction setter) ผู้บริหารจะต้องช่วยให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการชี้แจงทำความเข้าใจเขียนวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

2. เป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (leader-catalyst) บทบาทนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้น และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์กร มีทักษะในกระบวนการกลุ่ม

3. เป็นนักวางแผน (planner) จะต้องมีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผน

4. เป็นผู้ตัดสินใจ (decision maker) บทบาทนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ของการตัดสินใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ

5. เป็นผู้จัดองค์การ (organizer) ผู้บริหารจำเป็นต้องออกแบบขยายงานและกำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่ ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมขององค์การ

6. เป็นผู้เปลี่ยนแปลง (change manager) ผู้นำ จะต้องนำ การเปลี่ยนแปลงมาสู่สถาบันเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพของสถาบัน

7. เป็นผู้ประสานงาน (coordinator) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสาร วิธีพิเศษ เข้าใจระบบการรายงานที่ดีจึงจะสามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. เป็นผู้สื่อสาร (communicator) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน รู้จักใช้สื่อต่างๆ เพื่อการสื่อสาร

9. เป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (conflict manager) ผู้บริหารจะต้องเข้าใจสาเหตุของความขัดแย้ง จะต้องมีความสามารถในการต่อรอง ไกล่เกลี่ย จัดการกับความขัดแย้งและแก้ปัญหาความขัดแย้ง

10. เป็นผู้แก้ปัญหา (problems manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหา และแก้ปัญหา

11. เป็นผู้จัดระบบ (systems manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจในการนำ ทฤษฎีทางการบริหารไปใช้ประโยชน์

12. เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (instructional manager) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในระบบการเรียนรู้ การเจริญและการพัฒนาการของมนุษย์ เข้าใจทฤษฎีการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

13. เป็นผู้บริหารบุคคล (personnel manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในเทคนิคของการเป็นผู้นำ การเจรจาต่อรอง การประเมินผลงานและการปฏิบัติงานของบุคคล

14. เป็นผู้บริหารทรัพยากร (resource manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการเงินและงบประมาณ สามารถในการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา

15. เป็นผู้ประเมิน (appraiser) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการประเมินความต้องการ การประเมินระบบ วิธีการทางสถิติ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

16. เป็นนักประชาสัมพันธ์ (public relator) ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการสื่อความหมาย รู้จักวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้จักและเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ

17. เป็นประธานในพิธีการ (ceremonial head) ผู้บริหารจำเป็นจะต้องใช้ความสามารถในบทบาทต่างๆ ที่กล่าวมาเพื่อแสดงบทบาทสำคัญในการบริหารงาน

ไฮมัน, สกอต, และคอนเนอร์ (Haiman, Scott, & Connor, 2005, p.442) กล่าวถึง ความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการทำงาน และคุณสมบัติหลายอย่างรวมกันตามที่หน่วยงานต้องการจึงจะบริหารงานให้เกิดผลดี จะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่ขาดความสามารถย่อมจะขาดความเชื่อถือจากผู้บังคับบัญชา อันเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาของการบังคับบัญชา ในที่สุดความสามารถในการทำงานของผู้บริหาร นอกจากจะก่อให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปแล้ว ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์

คอนเจอร์ (Conger, 2006, p.79) กล่าวถึง ความสำคัญของกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำหน้าที่เป็นผู้นำทางการศึกษาในเรื่องการวางนโยบายในเรื่องของโปรแกรมการศึกษา และกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครู อาจารย์ การเงินและงานธุรการต่างๆ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารระดับสูง และผู้ปกครองในด้านของการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษาของชาติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร พัฒนาลูกหลาน

ของชุมชนให้เป็นผู้มีทักษะในการทำงาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและประเทศชาติ

2.3 ขอบข่ายด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

อุทุมพร พ็ชรรัตน์ (2547, หน้า 7-20) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของโรงเรียน (environmental analysis) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกโรงเรียน เพื่อกำหนดโอกาส (opportunities) อุปสรรค (threats) จุดแข็ง (strengths) และจุดอ่อน (weaknesses) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT analysis) เพื่อนำไปประกอบการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน จะต้องตรวจสอบปัจจัยแวดล้อมต่างๆ อย่างรอบคอบ ผ่านเทคนิคการวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อให้โรงเรียนบรรลุภารกิจ (mission) ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการวางแผนได้อย่างเหมาะสม

2. การกำหนดทิศทางของโรงเรียน (set organization direction) ผู้บริหารจะกำหนดทิศทางของโรงเรียนในรูปของวิสัยทัศน์ (vision) ภารกิจ (mission) และเป้าประสงค์ของโรงเรียน (corporate objectives) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นเป้าหมายในระยะยาว ซึ่งมีความสำคัญในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงความผันผวนและความ ซับซ้อนของการจัดการ อาจทำให้ผู้บริหารให้ความสนใจกับปัญหาในระยะสั้นจนลืมนวัตกรรมในระยะยาว จึงจะต้องมีการกำหนดทิศทางโดยจัดลำดับความสำคัญในความต้องการเชิงกลยุทธ์ให้ ชัดเจน

3. การกำหนดกลยุทธ์ (strategic formulation) เป็นการนำข้อมูลของสภาพแวดล้อม ทิศทางขององค์กรมากำหนดกลยุทธ์ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน กลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยกลยุทธ์ของแต่ละองค์การจะถูกกำหนดตามลักษณะพื้นฐานขององค์กรนั้นๆ โรงเรียน จะกำหนดกลยุทธ์ได้นั้นจะต้องรู้สภาวะของตนเองก่อน การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา เป็นชุดทางเลือกหรือวิธีการที่เหมาะสมที่สุดภายใต้เงื่อนไขของเวลาและ ทรัพยากรที่มีอยู่ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามทิศทางการจัดการ ศึกษาของโรงเรียน จึงมีความครอบคลุมผลการดำเนินการทั้งในระดับ

3.1 กลยุทธ์ระดับองค์กร (corporate strategy)

3.2 กลยุทธ์ระดับแผนธุรกิจ (business strategy)

3.3 กลยุทธ์ระดับโครงการ (functional strategy)

4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ (strategic implementation) โดยจัดระบบงาน การมอบหมายงาน ในการวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้การนำ

กลยุทธ์ไปใช้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่ ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติการแสดงออกทางพฤติกรรม และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็น องค์รวมอย่างเป็น รูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้าง บุคลากร และการประสานงานร่วมกันอย่าง เป็นระบบและ การควบคุมเชิงกลยุทธ์ (strategic assessment and control) คือ การตรวจสอบ กิจกรรมและผลการดำเนินงานของโรงเรียน โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างผลการดำเนินงาน จริงและผลการดำเนินงานที่ต้องการ ผู้บริหารจะต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อการแก้ไขปัญหาของ โรงเรียน การควบคุมเชิงกลยุทธ์จะมีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลป้อนกลับที่ ชัดเจนทันที เป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของงานติดตามตรวจสอบ ประเมินการตัดสินใจ เป็นการแก้ไขให้การดำเนินงานสอดคล้องกับข้อจำกัดของแต่ละเหตุการณ์ การควบคุมเชิงกล ยุทธ์เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติการ เป็นกระบวนการในการกำหนดเกณฑ์และ มาตรฐาน ขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน แก้ไขให้การดำเนินงานสามารถบรรลุ เป้าหมาย หรือปรับปรุงแผนการดำเนิน งานให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของเหตุการณ์ใน สภาพแวดล้อมจริง

เบจวรรณ อุไรรัตน์ (2550, หน้า 25) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและ การจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การจัดสายงาน หมายถึง การแบ่งงานต่างที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดบุคลากรเข้าสายงาน หมายถึง การจัดบุคคลให้เข้ารับผิดชอบ ในสายงานที่จัดแบ่งไว้โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความสมัครใจของบุคลากรแต่ละคน
3. การจัดทรัพยากรและเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน เป็น หน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องหาพัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการพัฒนา การศึกษา
4. การจัดอบรมเพื่อพูนความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถทันการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
5. การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการดำเนินงาน ไว้ล่วงหน้า อันจะเป็นผลให้การพัฒนางองค์กรเป็นไปอย่างมีเป้าหมายและมีทิศทางมากขึ้น
6. การประเมินผลการทำงาน ผู้บริหารจะต้องติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขช่วยเหลือ แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สาคร สุขศรีวงศ์ (2550, หน้า 26-27) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและ การจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ คือ

1. การวางแผน (planning) ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตของธุรกิจ ตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ ตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การจัดองค์การ (organizing) ประกอบด้วย การจัดบุคคล แบ่งแผนงาน และจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับแผนงาน เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผนให้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด การวางแผนและการจัดการองค์การนี้จัดได้ว่าอยู่ในส่วนของการคิดซึ่งเป็นนามธรรมเพื่อให้ ส่วนการคิดนี้นำไปสู่การกระทำที่สำเร็จเป็นรูปธรรมจะต้องอาศัยสมาชิกในองค์กรซึ่งหมายถึงตนเอง และผู้อื่นร่วมกันทำงาน และเพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานได้ตามความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่และบรรลุวัตถุประสงค์จะต้องอาศัยกิจกรรมในลำดับต่อไปนี้ เรียกว่า การชี้นำ

3. การชี้นำ (leading) ประกอบด้วยเนื้อหา 2 เรื่องสำคัญ คือ ภาวะผู้นำ (leadership) ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้บริหารเอง และการจูงใจ (motivation) ซึ่งเกี่ยวกับการชักจูง หรือการ กระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้เต็มที่ตามความรู้ความสามารถ

4. การควบคุมองค์กร (controlling) เป็นการควบคุมองค์กรให้ การดำเนินงานต่างๆ ภายในองค์กร เป็นไปตามแผนงาน ความคาดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

การดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 288-289) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 9 ขั้นตอน คือ

1. ทบทวนภารกิจการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และศึกษารายงาน ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีผลกระทบต่อ การจัดการศึกษา (SWOT) และประเมินสภาพของสถานศึกษา

3. กำหนดวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) และเป้าประสงค์ (corporate objective) ของสถานศึกษา

4. กลยุทธ์ของสถานศึกษา

5. กำหนดผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcomes) และตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators : KPIs) โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ

6. กำหนดเป้าหมายระยะปานกลางของผลผลิตในเชิงปริมาณ คุณภาพ และผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่จะทำร่างข้อตกลงกับ เขตพื้นที่ การศึกษา

7. จัดทำรายละเอียดโครงสร้าง แผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมหลัก

8. จัดให้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

9. เผยแพร่ ประกาศต่อสาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

นิตยร์ดี ใจอาษา (2555, หน้า 24) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยหน้าที่ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัด

องค์การ การบัญชาการและการสั่งการ การประสานงานและการควบคุม การบริหาร องค์การสมัยใหม่จำเป็นต้องมององค์การอย่างเป็นระบบที่มีสิ่งแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้องในการบริหารงาน ผู้บริหารต้องเข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่มากระทบขององค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2555, หน้า 27) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐานเชิงระบบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผน (planning) บางที่เรียกว่าการวางแผนระบบ (system planning) ประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลวิธีเป็นการทำความเข้าใจในทรัพยากรที่ต้องบริหารจัดการ ผลที่คาดว่าจะได้จากการดำเนินการและกำหนดปัจจัยที่จะช่วยเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ

2. การดำเนินงาน (implementation or system programming) หมายถึง การจัดดำเนินงานบริการจัดการหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิภาพ (effectiveness) และประหยัด (economy) ทุกด้านโดยให้ผลออกมา (output) ดีที่สุด ได้แก่ การจัดองค์กรหรือบางที่เรียกว่าการจัดหน่วยงานการจัดสรรทรัพยากร การจัดดำเนินการและจัดภารกิจหรือกิจกรรม

3. การกำกับติดตามและประเมินผล (monitoring and evaluation) เป็นการวัดและประเมินผลกิจกรรมในการดำเนินงานของศูนย์สื่อการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้และเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไขถ้าพบข้อบกพร่อง

หวน พันธุ์พันธ์ (2556, หน้า 17-18) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การกำหนดนโยบาย และแผนของสถานศึกษา โดยจัดให้มีการทำแผนงานของสถานศึกษาของตนขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่าต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง

2. กำหนดทรัพยากรที่ต้องการ โดยรวบรวมความต้องการด้านทรัพยากรจากแผนงาน มีการจำแนกเป็นหมวดหมู่ที่ต้องการอย่างชัดเจน

3. การแสวงหาทรัพยากร โดยแสวงหาจากแหล่งทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ เงินรายได้ เงินบริจาค ทรัพยากรจากชุมชน

4. การจัดสรรทรัพยากร โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญ หรือความพร้อมของโครงการที่จะทำ

5. การใช้ทรัพยากร โดยมีการวางแผนการใช้ เช่นจะใช้กระดาษในกิจกรรมใด เพื่อมิให้เก็บไว้โดยเปล่าประโยชน์ และควบคุมการใช้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

6. การประเมินการใช้ เช่นประเมินผลประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความเพียงพอ ปัญหาและอุปสรรค

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 8) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

1.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ

1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเอง เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

1.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ

1.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.6 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

2.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

3.1 ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง

3.2 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ

3.3 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน

3.4 นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล

3.5 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง

กูลิค (Gulick, 1973, p.13) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการ “POSDCORB” นี้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในการนำประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการหน่วยงาน และมีมักจะถูกกล่าวถึงอ้างอิงบ่อยๆ ในวงการต่างๆ คือ

1. การวางแผน (Planning : P) หมายถึง การจัดวางโครงการแผนการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไรบ้างและทำอย่างไรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing : O) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน การจัดสรรงานตำแหน่งต่าง ๆ และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing : S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การเลื่อนชั้น การพัฒนาบุคลากร เลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน การประเมินผล การปฏิบัติงาน เป็นต้น

4. การอำนวยการ (Direction : D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุมบังคับบัญชา การควบคุมการปฏิบัติงาน และควบคุมดูแลการปฏิบัติของผู้บริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Coordination : Co) หมายถึง การประสานกิจการด้านต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting : R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของภารกิจอย่างสม่ำเสมอ

7. การงบประมาณ (Budgeting : B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

ฟาโยล (Fayol, 1994, p.43) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ในการบริหารจัดการสำหรับหน่วยงานซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการในศูนย์สื่อการศึกษาได้เป็นอย่างดีโดยมีแนวปฏิบัติ 5 ประการ และนิยมเรียกย่อๆ ว่า OSCAR (อ่านว่า ออสการ์) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ (objective) หน่วยงานจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดตำแหน่งงานต่าง ๆ โดยแต่ละตำแหน่งจะต้องกำหนดเป้าหมายภาระงานที่รับผิดชอบและพันธกิจให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่มีหน่วยงานนั้นขึ้นมา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเมื่อบุคลากรในหน่วยงานแต่ละคนได้ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบกระตือรือร้นจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้ว วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานก็จะสำเร็จได้

2. ต้องแบ่งงานตามความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง (specialization) ภารกิจของงานในแต่ละตำแหน่งควรจัดขอบเขตให้ปฏิบัติบุคคลและตำแหน่งอย่าให้ต้องปฏิบัติงานหลายอย่างเกินไปซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง นอกจากนั้น กิจกรรมหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกันก็ต้องจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันซึ่งถือว่าเป็นหลักการแบ่งตามความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง การแบ่งภารกิจออกเป็นฝ่ายจึงมีความจำเป็น

3. ต้องให้เกิดการประสานงาน (coordination) เมื่อแบ่งงานกันรับผิดชอบ เป็นฝ่ายจะส่งผลให้มีบุคลากรจำนวนมากในหน่วยงาน การประสานงานกันในแต่ละฝ่ายย่อมมีความจำเป็นเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบได้อย่างราบรื่น โดยไม่ซ้ำซ้อนขัดแย้งกับฝ่ายอื่นทำให้กิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงานไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ง่ายหากไม่มีการประสานงานที่ดีแล้วการดำเนินงานอาจไม่ราบรื่นเกิดอุปสรรคต่อหน้าที่การงานที่รับผิดชอบได้ง่าย

4. ต้องให้มีอำนาจหน้าที่ (authority) ในการปฏิบัติของหน่วยงานใดก็ตามจำเป็นต้องมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำหรือเป็นหัวหน้ารับผิดชอบสูงสุดในหน่วยงานโดยรับภาระในการกำหนดนโยบายและสามารถตัดสินใจสั่งการได้โดยใช้การจัดสายบังคับบัญชาดังนั้นในหน่วยงานต้องมีสายบังคับบัญชาให้เหมาะสม

5. ต้องให้เกิดความรับผิดชอบ (responsibility) อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้กับบุคคลในหน่วยงานจะต้องสัมพันธ์กับความรับผิดชอบบุคคลใดที่ได้รับมอบหมายงานใดให้รับผิดชอบเพื่อความสำเร็จของหน่วยงานในระดับใดก็ควรจะได้รับมอบอำนาจหน้าที่ให้เพียงพอที่จะปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความรับผิดชอบ

บาร์โธล, และมาร์ติน (Bartol, & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การวางแผน (planning) หมายถึงการวางแผนหรือกำหนดการทำงานขององค์กรไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในการบริหารงานใดๆ ก็ตามผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ในการวางแผนเพราะ การวางแผนเป็นหน้าที่ประการแรกของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า แผนงานเป็นกรอบและเป็นแนวทางของการปฏิบัติงานทั้งหมดถ้าปราศจากแผนงานแล้วเป็นการยาก ที่ผู้บริหารจะทำงานให้ได้ผลดีการวางแผนในการบริหารงานนั้นจะต้องจัดทำทั้งแผนระยะสั้นและ แผนระยะยาวในการวางแผนนั้นผู้บริหารจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะทำอะไร (what) จะทำอย่างไร (how) จะใช้เงินเท่าไร (how many) จะให้ใครเป็นผู้ทำ (who) และจะกระทำที่ไหน (where) และ ทำเมื่อไร (when)

2. การจัดองค์กร (organizing) หมายถึง การจัดองค์กรหรือจัดหน่วยงาน โดยการจัดแบ่ง งานขององค์กรหรือของหน่วยงานย่อยพร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน ตลอดจนกำหนดสายการ

ควบคุมและบังคับบัญชาในลักษณะของหน่วยงานหลัก (line) หน่วยงานที่ปรึกษา (staff) และ หน่วยงานช่วย (auxiliary) พร้อมทั้งกำหนดขนาดของการควบคุมไว้ด้วยการจัดองค์การอาจ แสดงไว้ในรูปของแผนภูมิองค์การเพื่อให้เกิดการสื่อความเข้าใจในองค์การเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

3. การนำ (leading) หมายถึง การที่ผู้นำใช้การโน้มน้าวให้สมาชิก องค์การปฏิบัติตามคำสั่งของตัวเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน นอกจากนี้ยังรวมถึง การติดต่อสื่อสาร การสั่งการและการจูงใจภายในองค์การอีกด้วย

4. การควบคุม (control) หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานขององค์การว่าสมาชิกองค์การที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่ ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยดูได้จากการปฏิบัติงานจริง เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้างานของ การทำงานต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานและ แผนในการทำงาน

ดรัคเกอร์ (Drucker, 2005, unpagged) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและ การจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ประกอบด้วย

1. การวางแผน (planning) เป็นการกำหนดหน้าที่การงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยกำหนดว่าจะดำเนินการอย่างไรและดำเนินการเมื่อไร เพื่อให้ความสำเร็จ ตามแผนที่วางไว้ การวางแผนต้องควบคุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. การจัดองค์การ (organizing) เป็นการมอบหมายงานให้บุคคลใน แผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้ องค์การประสบความสำเร็จไปด้วยดี

3. การเป็นผู้นำ (leading) เป็นการจูงใจ การชักนำ การกระตุ้นและชี้ ทิศทางให้ดำเนินไป สู่เป้าหมาย โดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษย์สัมพันธ์ทำให้เกิดระดับ ผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่า ภาวะงานเพราะคนมักไม่ค่อยชอบภาวะงาน

4 การควบคุม (controlling) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้อง รวบรวมข้อมูลเพื่อ ประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐาน ที่ตั้งไว้ และทำการตัดสินใจไปตามเกณฑ์หรือไม่

روبินส์, และคูลเทอร์ (Robbin, & Coulter, 2007, pp.91-94) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การระบุพันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ขององค์การ (identify the organization's current mission, objectives and strategies)

2. การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอก (doing an external analysis)

3. การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน (doing an internal analysis)

4. กำหนดกลยุทธ์ (formulating strategies)

5. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (implementing strategies)

6. ประเมินผลงาน (evaluating results)

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารระดับสูง และผู้ปกครองในด้านของเป็นการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษาของชาติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร พัฒนาลูกหลานของชุมชนให้เป็นผู้มีทักษะในการทำงาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและประเทศชาติ สามารถวัดได้จาก 1) สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการ 2) สถานศึกษาสร้างเงื่อนไขเพื่อผลักดันให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างเต็มที่ 3) สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ 4) สถานศึกษาคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ 5) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคลากรทั้งหลักการในการทำงานและการประพฤติตน 6) สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษา 7) สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม 8) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการบริหารงานให้มีคุณภาพ 9) สถานศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร และ 10) สถานศึกษามีการนำผลการทำงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชาติรี เกิดธรรม (2547, หน้า 7) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง เป็นการสอนที่จัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนเป็นการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง แต่ค้นคว้าหาความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้

ไสว พักขาว (2547, หน้า 4) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดโดยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และฝึกฝนให้เกิดกระบวนการอย่างชำนาญนั้น คือมีทักษะกระบวนการ

สุภรณ์ สภาพงศ์ (2549, หน้า 47) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง แนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

กร่าง ไพรวรรณ (2549, หน้า 47) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพที่เป็นทั้งจุดเน้นผู้เรียนแต่ละคนและการเรียนรู้ จุดเน้นของผู้เรียนแต่ละคนได้แก่กรรมพันธุ์ประสบการณ์ แนวคิด พื้นเพเดิมสติปัญญา ความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ ส่วนจุดเน้นการเรียนรู้ก็คือ ความรู้ที่ดีที่สุดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร การสอนที่มีประสิทธิผลที่ยกระดับการกระตุ้นการเรียนรู้และความสัมพันธ์ ผลของผู้เรียนทุกคน ดังนั้นการย้ำทั้งสองจุดเน้นช่วยให้รู้และเร่งเร้าการตัดสินใจทางการศึกษา

ชนาธิป พรกุล (2551, หน้า 14) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุปเป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงหมายถึง การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2554, หน้า 7) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยครู มีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ให้หลากหลายวิธีสอน หลากหลายแหล่งความรู้ความสามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย คือ พัฒนาพหุปัญญา รวมทั้งเน้นการใช้วิธีการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี

วรรณพร พรเอนก (2552, หน้า 63) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้จากการลงมือปฏิบัติหรือการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นบนฐานการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ อาศัยแรงจูงใจภายใน ประการณ์พื้นฐานและความรู้เดิมของผู้เรียน โดยการเชื่อมโยงเปรียบเทียบกับสิ่งที่รับรู้ใหม่ จนสามารถสร้างความหมายใหม่หรือคำอธิบายที่เป็นไปได้เกี่ยวกับสิ่งที่รับรู้ที่นั่นขึ้นมาด้วยตนเอง

สลิตา รินสิริ (2558, หน้า 42) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยการกำหนดจุดหมาย สารกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนและ การวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้อง กับความถนัดความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 2) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

มาร์ซี (Marcy, 1976, p.92) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชาร์เรน, และชาร์เน (Sharan, & Shrane, 1977, pp.180-181) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เน้นความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนควรวางแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ อย่างกระตือรือร้น ผู้เรียนทุกวัยจะเรียนได้ดีที่สุด ถ้าเขาได้เรียนรู้เนื้อหาและความคิดรวบยอด ต่างๆ จากกิจกรรมแทนการรับจากการบอกเล่า

ดริสคอลล์ (Driscoll, 2004, p.405) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยผู้เรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับการเรียนการสอนที่ผู้อื่นออกแบบให้เท่านั้น แต่พวกเขาจะต้องเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น ในการกำหนด สิ่งที่ต้องการเรียน และวิธีการที่ความต้องการเหล่านั้นจะสัมฤทธิ์ผลด้วย

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง มีอิสระทางความคิด สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ตามความสนใจและความถนัด โดยผู้สอนมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน

3.2 ความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 13) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

วรรณพร พรเอนก (2552, หน้า 55) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า จะต้องมีการพัฒนาระบบตั้งแต่การเตรียมความพร้อมของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบ และการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีความสำคัญไม่ควรมองข้าม

ณัฐวดี วังสินธ์ (2553, หน้า 21) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า ผลสำเร็จในการจัดการศึกษา จึงสามารถดูได้จากการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่สุจริต ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้รับความสนใจจากนักศึกษามาโดยลำดับหลายท่านได้ นำเสนอรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยง่ายฉะนั้น CIPPA model คือ รูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2554, หน้า 98) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักที่เชื่อว่านักเรียนเรียนรู้ได้ โดยอาศัยประสบการณ์ และการทำงานจริง ๆ ครูจึงมีหน้าที่จัดเตรียมประสบการณ์ที่ดีและเหมาะสมให้กับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2554, หน้า 6) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพ คือ ดี มีปัญญา คือ เก่ง และเป็นผู้มีความสุข คือ สุขภาพกายและจิตดี โดยสรุปเป็นประชาชนที่ ดี เก่ง สุข เป็นประชาชนที่มองกว้างคิดไกล ใฝ่รู้เชิดชูคุณธรรมนั้นต้องเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาร์ติน, และคนอื่น ๆ (Martin, et al., 1994, p.44) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากปรัชญาการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เป็นปรัชญาที่มีข้อสันนิษฐานว่าความรู้ไม่สามารถแยก จากความรู้ ความรู้ได้มาจากการสร้างเพื่ออธิบาย

แคมป์เบล, และยาซกา (Campbell, & Kryazewska, 2018, pp.11-12) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า การให้บทบาทแก่ผู้เรียน ได้เตรียมข้อมูล และเนื้อหาที่จะทำกิจกรรมได้เอง โดยใช้ประสบการณ์ความรู้และความชำนาญ ของผู้เรียนแต่ละคน

กล่าวโดยสรุป กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.3 ขอบข่ายด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กฤษฎา คิตติ (2550, หน้า 3-5) ได้ทำการวิจัยศึกษาตัวชี้วัดของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยศึกษาจากผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทั้งหมด 5 ทฤษฎี ได้แก่

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข
2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
3. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด
4. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัย
5. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ จากการประชุมระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก 3 ตัว ได้แก่ 1) ลักษณะการจัดห้องเรียน 2) การจัดสรรพื้นที่ในชั้นเรียน และ 3) บรรยากาศการเรียนรู้

2. องค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้นของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัว ได้แก่ 1) การวางแผนการเรียนรู้ และ 2) การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก 6 ตัว ได้แก่ 1) บทบาทของผู้สอนในกระบวนการเรียนรู้ 2) สัดส่วนของเวลาที่ใช้ในการพูด 3) ลักษณะของกิจกรรมที่จัด 4) พฤติกรรมผู้สอนในการดำเนินกิจกรรม 5) ลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียน และ 6) พฤติกรรมผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม

4. องค์ประกอบด้านผลผลิตของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัว ได้แก่ 1) การประเมินการเรียนรู้ และ 2) ผลที่คาดหวังในตัวผู้เรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2551, หน้า 8) ได้รวบรวมรูปแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ CIPPA model คือ รูปแบบหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำลังได้รับความสนใจ ซึ่งมีรายละเอียดตามรูปแบบ ดังนี้

C-Construct คือ การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์แปลความ ตีความ สร้างความหมายสังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นข้อความรู้

I-Interaction คือ การให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล ความคิด ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

P-Participation คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ ปัญญาและสังคมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด

P-Process and product คือ การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการและมีผลจากการเรียนรู้

A-Application คือ การให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, หน้า 7) ได้กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า ผู้สอนควรมีบทบาทคือ

1. เป็นแหล่งความรู้
2. ร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สังคม ศักยภาพ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

4. กระตุ้น ส่งเสริม อำนวยความสะดวกให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ และทักษะปฏิบัติการขึ้นที่ตัวผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องมีบุคลิกลักษณะดังนี้คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใจเปิดกว้าง ยอมรับฟังผู้อื่น ตอบสนองได้ไว อดทนต่อความคลุมเครือที่เกิดขึ้น และมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์

5. ประเมินกระบวนการ ผลงาน และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ทิตนา แซมณี (2552, หน้า 1-2) ได้กล่าวว่า บทบาทในการเรียนรู้ต้องดูที่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ คำว่า “การมีส่วนร่วม” ไม่ได้หมายความว่าให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมมาก ๆ หรือคำนึงถึงปริมาณ โดยไม่ได้คิดว่ากิจกรรมนั้น ๆ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด และกิจกรรมนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากน้อยเพียงใดจึงได้เสนอแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การจัดกิจกรรมจึงควรให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความจดจ่อในการคิด สนุกที่จะคิด ซึ่งกิจกรรมจะมีลักษณะดังกล่าวได้จะต้องมีเรื่องให้ผู้เรียนคิด ผู้สอนจึงต้องหาประเด็นการคิดที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดหรือลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม ซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนรู้ทางด้านอื่นๆ ด้วย

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ที่นั้นเกิดความหมายต่อตนเอง กิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนนั้น ส่วนมากมักเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประสบการณ์ และความเป็นจริงของผู้เรียน

วรรณพร พรเอนก (2552, หน้า 61) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากกว่าผู้สอน
2. ผู้เรียนเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง และมีโอกาสเป็นผู้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ผู้เรียนแสวงหาวิธีเรียนที่เหมาะสมให้กับตนเอง เป็นผู้วางแผนการเรียน และเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติจริง
4. ครูผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยออกแบบและวางแผนให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงเทคนิค วิธีการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาแก่ตนเอง สังคมใกล้ตัวได้
5. ผู้สอนควรทำความรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 11) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ซาโฮริค (Zohoric, 1995, pp.14-22) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า

1. ตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่
2. ให้นักเรียนได้รับความรู้ในลักษณะที่เป็นองค์รวมก่อนที่จะเรียนรู้ส่วนย่อยๆ
3. ให้นักเรียนได้สำรวจ ตรวจสอบความรู้ที่สร้างขึ้นด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

4. ให้นักเรียนได้ขยาย ตกแต่งความรู้ของตนเอง ด้วยการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

5. ให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่นำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

เมอร์ฟี, และเรอร์เม (Murphy, & Rheume, 1997) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้มุมมองที่หลากหลายในการนำเสนอความหมายของมโนทัศน์

2. ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของตนเองหรือจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเกิดจากการเจรจาต่อรองระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน

3. ครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ ผู้กำกับ ผู้ฝึกฝน ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนของผู้เรียน

4. จัดบริบทของการเรียน เช่น กิจกรรม โอกาส เครื่องมือ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมวิธีการคิดและการกำกับและรับรู้เกี่ยวกับตนเอง

5. ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความรู้และกำกับการเรียนรู้ของตนเอง

6. จัดสถานการณ์การเรียน สภาพแวดล้อม ทักษะ เนื้อหาและงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนตามสภาพที่เป็นจริง

7. ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเพื่อยืนยันสภาพการณ์ที่เป็นจริง

8. ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการเจรจาต่อรองทางสังคมและการเรียนรู้ร่วมกัน

9. พิจารณาความรู้เดิม ความเชื่อและทัศนคติของนักเรียนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

10. ส่งเสริมการแก้ปัญหา ทักษะการคิดระดับสูงและความเข้าใจเรื่องที่เรียนอย่างลึกซึ้ง

11. นำความผิดพลาด ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องของนักเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

12. ส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาความรู้อย่างอิสระ วางแผนและการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ ของตนเอง

13. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้งานที่ซับซ้อน ทักษะและความรู้ที่จำเป็นจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ของเรื่องที่เรียน

15. อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียนโดยให้คำแนะนำหรือให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

16. วัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริงขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนจากแนวคิดของผู้เรียนดังกล่าว

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถวัดได้จาก 1) สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดได้ปฏิบัติจริง 3) สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น 4) สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) สถานศึกษามีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม 6) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม 7) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน 8) สถานศึกษามีขั้นตอนตรวจสอบประเมินอย่างเป็นระบบ 9) สถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ 10) สถานศึกษานำผลการประเมินที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

4.1 ความหมายของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

วิทยา ตำนธารงกุล (2550, หน้า 27) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้นๆ ประสิทธิภาพจึงวัดกันที่ว่าองค์กรสามารถสนองผู้บริโภคสินค้าหรือบริการที่เป็นที่ต้องการหรือไม่และสามารถบรรลุในสิ่งที่พยายามจะทำมาน้อยเพียงใด

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, หน้า 169) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จหรือผลที่เกิดของงานตามวัตถุประสงค์

ธงชัย สันติวงษ์ (2551, หน้า 3) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง เป็นการทำงานที่ได้ผลโดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 17) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภัทธินีย์ สังข์สอน (2559, หน้า 32) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 3) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับชอบผลต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษา

สเตียร์, และพอร์ทเตอร์ (Steers, & Porter, 2001, p.55) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถในการแยกแยะการบริหารและการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, p.373) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ถูกบีบบังคับได้

กิบสัน, และคนอื่น ๆ (Gibson, et al., 2002, p.271) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การกระทำใดๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้นตรง ครบถ้วน

สรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งผลต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนที่จบการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

4.2 ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

อุทุมพร จามรมาน (2550, หน้า 2) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า เป็นการให้ข้อมูลแก่ประชาชน ซึ่งสถาบันการศึกษาได้ผลิตผลงานที่มีคุณภาพ ข้อมูลที่ให้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของทุกคนที่รับเงินเดือน ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในในสถานศึกษา นอกจากจะทำให้แต่ละคนตื่นตัวทำงานให้ดีแล้วยังจะทำให้คุณภาพการศึกษาของไทยส่วนรวมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเกิดผลดีต่อประเทศชาติที่จะได้ทั้งบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ จะไดงานวิจัยที่มีคุณภาพ จะไดงานวิชาการสู่สังคมและงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดีขึ้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาที่สำคัญของประเทศไทย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550, หน้า 7) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า เป็นการทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินมาปรับปรุง การ

ดำเนินงาน นอกจากนี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีความสำคัญแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ ได้ทำงานที่เป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ความสามารถในการบริหารอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. หน่วยงานที่กำกับดูแลให้สถานศึกษามีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเองซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษาและก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา

5. ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กรชุมชนและสังคมประเทศชาติต่อไป

ธงชัย สันติวงษ์ (2551, หน้า 15) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในศาสตร์ทางการบริหารและองค์การ นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์การจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลขององค์การ ดังนั้นจึงมีความสำคัญต่อองค์การ ดังนี้

1. ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การ การจัดตั้งองค์การยอมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการหรือไม่

2. ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหารการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

3. ประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบผลงานที่ดำเนินการได้ตามแผนงานกับวัตถุประสงค์ขององค์การที่คาดหวัง ถ้าผลงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์การ แสดงว่าองค์การมีประสิทธิผล

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2551, หน้า 2) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า เป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้

ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการจากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่พัฒนา และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกที่พัฒนาการศึกษาทำให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าผลผลิตของการศึกษาคือนักเรียนที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ และคาดหวัง

วิจิตรา เจริญพงษ์ (2552, หน้า 43) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่ามีความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการการศึกษาศูคุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

ผู้คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

วันวิฐุ สรณารักษ์ (2552, ย่อหน้า 3) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่ามีความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองได้รับข้อมูลการศึกษาที่เชื่อถือได้ สามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีหลักประกันว่า สถานศึกษาจะจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครู อาจารย์ มีการทำงานอย่างมืออาชีพ เป็นระบบโปร่งใส มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพและคุณภาพ พร้อมพัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารใช้ความสามารถในการบริหารงาน อย่างเป็นระบบโปร่งใส มุ่งบริหารจัดการศึกษาครบทั้งคุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2552, หน้า 11) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า เป็นความต้องการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นกระแสเรียกร้องจากผู้รับผลการจัดการศึกษา จำเป็นที่บุคคลในวงการศึกษาจะต้องแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยที่หน่วยงานที่มีภาระรับผิดชอบต่อผู้รับบริการการศึกษาโดยตรงให้มีการดำเนินงานทั้งด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนด นับว่าจุดเริ่มต้นของการประกันคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานที่จัดการศึกษาโดยตรงคือ โรงเรียนซึ่งคุณภาพของผลผลิตเน้นการกำกับควบคุมดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่จะทำให้

การศึกษาเป็นเลิศอย่างแท้จริง จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและนำระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษามาปฏิบัติอย่างจริงจัง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่าเพื่อให้สถาบันได้ทราบสถานภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนด

กัทินีย์ สังข์สอน (2559, หน้า 34) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่า ทำให้การจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา ทำให้ผู้เรียน ผู้ปกครองและประชาชนได้รับข้อมูลการศึกษาที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ มีความเชื่อมั่นและตัดสินใจเลือกบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน

ไพรส์ (Price, 2003, p.318) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ว่าผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

เมอร์กาทรอยด์, และมอร์แกน (Murgatroyd, & Morgan, 2004, p.121) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและ มาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ฮ็อปกินส์ (Hopkins, 2007, p.54) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน
3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่ทำประโยชน์และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา

5. หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลเป็นการสร้างคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

4.3 ขอบข่ายด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 40) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกับครูและบุคลากรจัดทำโครงสร้างการบริหารโรงเรียน เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ร่วมกับครูและบุคลากรกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง
3. ร่วมกับครูและบุคลากรในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
5. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
6. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นบาทในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 285) กล่าวถึงขอบข่ายของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล 7 ประการ ดังนี้

1. จัดระบบโครงสร้างในองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3. การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

4. ดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน คุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา

6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นการรองรับในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 2-4) ได้นำเสนอระบบการ ประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยเน้นที่ระดับสถานศึกษา ซึ่งหากพิจารณาในด้านการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาแล้ว มักนำเสนอเพื่อความเข้าใจที่ง่าย โดยนำเสนอตามแนวคิดเชิง ระบบ (system approach) ซึ่งครอบคลุมการดำเนินการใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (inputs) ปัจจัยนี้ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ 1.1) บุคคล ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน 1.2) การเงิน ได้แก่ งบประมาณทั้งในส่วน งบประมาณของสถานศึกษาและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด 1.3) ทรัพยากรทางกายภาพ ได้แก่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และ 1.4) ข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ ความรู้ หลักสูตร ข้อมูลและสารสนเทศประเภทต่าง ๆ

2. กระบวนการแปรรูป (transformation process) งานของผู้บริหารสถาน ศึกษา คือ การรวบรวมและประสานทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุ เป้าหมายของสถานศึกษา ในระบบนี้ผู้เรียนจะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ในระบบทั้ง กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ ในส่วนของกระบวนการเรียน การสอนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การวัดประเมินผล เป็นต้น เพื่อจะออกมาเป็นผลผลิตของกระบวนการ ซึ่งก็คือ ผู้สำเร็จ การศึกษา ผลการเรียนรู้หรือคุณภาพของผู้เรียน สำหรับกระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การ ดำเนินงานบริหารจัดการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารและ การ ตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงานและการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

3. ผลผลิต (outputs) สำหรับสถานศึกษาแล้ว ผลผลิต คือ การได้บรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการบริหารจัดการและ กระบวนการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผลผลิตของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกัน แต่โดยส่วนใหญ่ผลผลิตจะครอบคลุมเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้เรียน

การประพฤติปฏิบัติของครู ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทศนคติของผู้เรียนต่อสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังมีผลผลิตที่เกิดขึ้นซึ่งอาจไม่ใช่ผลผลิตตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น นักเรียนออกกลางคัน และการขาดงานของบุคลากร เป็นต้น

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) หลังจากได้ผลผลิตแล้วก็จะมีข้อมูลย้อนกลับที่จะย้อนมาให้กับระบบ ข้อมูลย้อนกลับมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของสถานศึกษา ข้อมูลย้อนกลับจะนำมาใช้เพื่อจะแก้ไขข้อบกพร่องในกระบวนการดำเนินงาน หรือแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับปัจจัยซึ่งจะส่งผลต่อผลผลิตในอนาคตต่อไป

5. สภาพแวดล้อม (environment) สภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมสภาพแวดล้อมทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดการและพัฒนาการดำเนินงานภายในสถานศึกษา และกำกับติดตามสภาพแวดล้อมและคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อจะปฏิบัติการให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อมหรือบริบทภายนอกสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14-15) ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีขอบข่าย 8 ประการ ต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปี
8. พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นุชนาถ ผาน้อย (2555, หน้า 19) กล่าวถึงขอบข่ายด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงรักษาคุณภาพการศึกษา

ภักตินิย์ สังข์สอน (2559, หน้า 36) กล่าวว่า ขอบข่ายด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย วางแผนให้ความเห็นชอบแนวทางในการประกันคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อหาทางปรับปรุง ควบคุมคุณภาพด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์การสอน ด้านครู อาจารย์ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน เผยแพร่เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 14) กล่าวว่า ขอบข่ายด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียน รอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.3 การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ

2.4 การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

เมอร์กาทรอยด์, และมอร์แกน (Murgatroyd, & Morgan, 2004, p.121) ได้ จำแนกขอบข่ายของระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง วัตถุประสงค์

3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย

4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผล

สมควร

5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยตรวจสอบและทบทวน ฮาแมน (Hartman, 2006, p.9) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ร่วมกับบุคลากรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ร่วมกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ร่วมกับบุคลากรจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ
4. กำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ฮ็อบคินส์ (Hopkins, 2007, p.54) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมี 5 ประการ ต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินที่เชื่อมโยงกับการทำงานของสถานศึกษา
2. ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินต้องเข้าใจบทบาทการประเมินและกระบวนการประเมิน
3. การประเมินจะต้องได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
4. เป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการรู้สึกเป็นเจ้าของ
5. เป็นการประเมินที่มีการใช้วิธีการและจะต้องมีความตระหนักในการประเมิน

สรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลเป็นการสร้างคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง สามารถวัดได้จาก 1) สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตลอดปีการศึกษา 2) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียน 3) สถานศึกษาสร้างความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับคณะครู บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน 4) สถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5) สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ 7) สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ 8) สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ 9) สถานศึกษามีการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ และ 10) สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, หน้า 130-132) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 69.28 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 86.15 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 63.86 และเคยมีประสบการณ์ในการอบรม เรื่องประกันคุณภาพ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 63.25 และเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขนาด กลาง (นักเรียน 121-300 คน) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 2) การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาของโรงเรียนใน กิ่งอำเภอสามร้อยยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาใน รายด้าน พบว่า ด้านการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีระดับการดำเนินงานอยู่ ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่ กำหนด ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ ตามลำดับ โดยการดำเนินงานด้านการ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นลำดับสุดท้าย 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีเพศ วิชชาฐานะ และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนใน กิ่งอำเภอสามร้อยยอด ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การอบรมเรื่องประกัน คุณภาพต่างกัน มีการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน บ้านสามร้อยยอด ไม่ แตกต่างกัน

กรวัฒน์ ต้นเจริญ (2555, หน้า 150) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ใน ระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านการดำเนินการ ด้านการเตรียมการ และด้านการรายงาน 2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแต่งตั้ง กรรมการที่รับผิดชอบ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และ การจัดการทำรายงานประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการ แต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภภาพ แจ้งพลอย (2556) การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 302 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับมีค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุตารัตน์ ฉิมมาลี (2557, หน้า 115) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่โดยรวม และเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันและประสบการณ์ ต่างกันโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน 4) ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรได้แก่ พัฒนาการ ด้านการออกเสียงไม่ชัดเจนเนื่องจากติดภาษาถิ่น เทคโนโลยีการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อ

จำนวนนักเรียน งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สะดวกในการบริหารจัดการ และขาดการพัฒนา ชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำให้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ และมีข้อเสนอแนะ ที่สำคัญ ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมนักเรียนใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ต้องการให้รัฐบาลเห็น ความสำคัญของเทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อ ความต้องการ ควรใช้หลักในการบริหารงานที่เป็นธรรมและถูกต้อง และควรมีการกระจาย เครือข่ายศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทุกหมู่บ้าน ควรมีการเพิ่มกำลังบุคลากร และพัฒนาตนเอง

สลิตา รินสิริ (2558, หน้า 42) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อื่นๆ 2) เปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p < .05$) โดยครูที่มี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี-ป.บัณฑิต ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน และจำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า แนวทางในการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอ แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้ครู บุคลากรได้รับการอบรมการวัดผล ประเมินผล ให้ครูมีวิธีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย นิเทศกำกับติดตามการเตรียมการสอนของครู นิเทศติดตามการใช้สื่อ การของครู

ภัทธินิย์ สังข์สอน (2559, หน้า 155) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ภาพรวมของปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใน 8 ด้าน คือ 1.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 1.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 1.3) การจัดทำระบบ บริหารและสารสนเทศ

1.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 1.5) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ 1.6) การประเมินคุณภาพ 1.7) การจัดทำรายงานประจำปี และ 1.8) การพัฒนา คุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทุกรายด้านอยู่ในระดับน้อย 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตาม ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และจำแนกตาม ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางบุรี ตามความ คิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุม สันทนาการกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครู และ บุคลากรในสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับ เรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควร มีการเน้นปรับปรุงจุดอ่อนของระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน โดยใช้ กระบวนการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพการศึกษา การพัฒนาต้อง มีปฏิทินในการดำเนินงาน มีการตรวจสอบนิเทศ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงในทุกๆ ด้าน ควรส่งเสริมให้ความรู้กับครูและบุคลากรใน สถานศึกษา

นริศรา ภาละศรี (2560, หน้า 6) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจต่อการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและด้านการเตรียมการ,ด้านการดำเนินการและ ด้านการรายงานผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ คือ ด้านการตรวจสอบ ทบทวน พัฒนาปรับปรุงคุณภาพไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ใน การปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีความแตกต่างกัน คือครูที่มีประสบการณ์ 5 -10 ปีมีความ พึงพอใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและราย ด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เซอร์ยาดี้ (Suryadi, 1992, p.97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับประถมศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย โดยวัดคุณภาพของครูใน 4 ปัจจัยหลัก คือ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ ความพยายามทางวิชาชีพ เวลาที่ใช้ในกิจกรรมวิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญและงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการวิจัย พบว่า ครูเป็น ปัจจัยที่กระตุ้นและใช้ประโยชน์จากปัจจัยอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ครูเป็นปัจจัยเดียว ที่ใช้ตัดสิน การประกันคุณภาพการศึกษา และครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาได้มากที่สุด

คาร์รอล (Carroll, 1994, abstract) รายงานการพัฒนา “Best Practices Descriptor” ของโรงเรียนในรัฐนิวเซาท์เวล ออสเตรเลีย ว่า ในเดือนเมษายน 1993 ผู้ช่วย ผู้อำนวยการโครงการประกันคุณภาพภายในรัฐนิวเซาท์เวล ได้จัดทำคู่มือชื่อ “Best Practices Descriptor” เพื่อเตรียมการให้โรงเรียนร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนหรือห้องเรียนให้มี ประสิทธิภาพ โดยมี การกำหนดเค้าโครงการประเมินโรงเรียนในระหว่างดำเนินการ เอกสารนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเรียนและการสอน ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายโดยแบ่งการพัฒนาออกเป็น 3 ส่วน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน การเรียนรู้ของนักเรียนและการปฏิบัติการสอน ของครู ต่อจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลย้อนกลับจากครู ระหว่างการปฏิบัติงานจากการรายงานของ โรงเรียนในเรื่องการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูสู่มืออาชีพ ซึ่งตัวชี้วัดการพัฒนาได้จากการ สังเกตการปฏิบัติงานในห้องเรียน โดยมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายให้คำปรึกษา

เอเทรีย (Atria, 1999, abstract) ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของกระบวนการ ประกัน คุณภาพและแผนพัฒนาของมลรัฐอิลลินอยส์ ต่อทัศนคติของครูโรงเรียนรัฐบาลในการทำ แผนพัฒนาโรงเรียนในเมืองชิคาโก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของ กระบวนการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาของมลรัฐอิลลินอยส์ต่อทัศนคติของครูโรงเรียน รัฐบาลในเมืองชิคาโกเกี่ยวกับแผนพัฒนาโรงเรียน กระบวนการประกันคุณภาพและแผนพัฒนา ของมลรัฐอิลลินอยส์อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงองค์กรและทฤษฎีแรงจูงใจ เนื่องจากทัศนคติเป็นส่วนประกอบหลักของสองทฤษฎีนี้ ทัศนคติของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการประกันคุณภาพและ แผนพัฒนาของมลรัฐอิลลินอยส์

เกย์ตัน (Gayton, 1999, abstract) ได้ศึกษาเรื่อง ระหว่างการรับรู้ของครูเกี่ยวกับ สภาพในโรงเรียน และระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐ เวอร์จิเนียตะวันตกมีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ก็เพื่อพิจารณาถ้ามี ความสำคัญของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการรับรู้ของครูซึ่งวัดได้โดยการใช้ CFK School Climate Profile ตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียน 100 แห่งโดยการสุ่มตัวอย่าง โรงเรียน ประถมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว 53 แห่ง ซึ่งได้รับการประกันคุณภาพแล้ว และอีก 47 แห่ง ยังไม่ได้รับการประกันคุณภาพในปี 1998 ระดับการตอบสนองคือ 65% จากการที่ได้ทดสอบ

ได้ผลระดับอัลฟา 0.05 ค้นพบว่าระดับร้อยละของนักเรียนที่ได้รับอาหารกลางวันฟรีหรือลดราคาระหว่าง 11 %-99 % มากกว่าโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประกันคุณภาพทั้งหมด (97%) เทียบกับโรงเรียนที่ได้รับการประกันคุณภาพทั้งหมด (54%) การเข้าสมัครเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 68 เป็น 950 คน ในโรงเรียนที่ได้รับการประกันคุณภาพการศึกษา ต่างจากโรงเรียนที่ไม่ได้รับการประกันคุณภาพ (215 คน) ในโรงเรียนที่ได้รับการประกันคุณภาพคนทำงานมีขวัญและกำลังใจดีกว่า ซึ่งส่วนเกี่ยวข้องกับผลความสำเร็จของนักเรียน ขณะที่โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประกันคุณภาพมีขวัญและกำลังใจน้อยกว่า

ฟลอยท์ (Floit, 2000, abstract) วิจัยเรื่อง ผลกระทบของรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกต่อโรงเรียนในมลรัฐอิลลินอยส์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการมีส่วนร่วม ในการทบทวนการดำเนินงานจากภายนอกจะมีส่วนช่วยให้กระบวนการพัฒนาโรงเรียนแบบบูรณาการดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากรายงานการประเมินภายนอก ได้ระบุให้เห็นถึงประเด็นบรรยากาศการเรียนรู้ และถึงแม้ว่ารายงานนี้ ได้กล่าวถึงความจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางของหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานของรัฐ แต่มีหลักฐาน อ้างอิงน้อยมากในการปรับปรุงหลักสูตรการประเมิน และกลยุทธ์การสอน ส่วนการสนับสนุนจาก ชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนไม่ได้บูรณาการกับกิจกรรมการเรียนรู้และ กิจกรรมที่กำหนด ผลการวิจัย พบว่ารายงานการประเมินภายนอกและรายงานข้อคิดเป็นจากโรงเรียนแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องและความพยายามในการพัฒนาหลายอย่างยังไม่ต่อเนื่อง และไม่อาจบ่งบอกได้ ว่าเป็นองค์ประกอบของการประกันคุณภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เป็นการวางแผนการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการเตรียมความพร้อมเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดีต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 171 คน ครู 1,325 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2560ก) และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 142 คน ครู 1,249 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2560ก) รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,887 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 313 คน และครู 2,574 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาทั้งหมด 352 คน (สุวรรีย์ ศิริโภคภิรมย์, 2553, หน้า 34)

2.2 ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และลพบุรี เขต 2 โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นชั้นภูมิ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนั้นผู้บริหารมีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษา ร้อยละ 50 จำนวน 176 คน และครุร้อยละ 50 จำนวน 176 คน แล้วจึงใช้วิธีเลือก สุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตาราง 5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เขตพื้นที่ การศึกษา	ขนาดของ สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ลพบุรี เขต 1	เล็ก	98	379	477	55	25	80
	กลาง	53	542	595	30	37	67
	ใหญ่	20	404	424	11	28	39
ลพบุรี เขต 2	เล็ก	72	261	333	42	19	61
	กลาง	49	591	640	27	40	67
	ใหญ่	21	397	418	11	27	38
	รวม	313	2,574	2,887	176	176	352

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ซึ่งแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาด ของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี 4 มาตรฐาน คือ คุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ การประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพ มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ โดยกำหนดระดับการดำเนินงานดังนี้

5	หมายถึง	มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินการในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินการในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินการในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี 4 มาตรฐาน คือ คุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหาร และการจัดการของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

2. วิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

3. สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างเพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ประจำสาขาวิชาได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครู 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.903

5. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงชื่อจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อนำแนะตัวผู้วิจัยในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับแล้วไปถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์และการแปลความหมายของข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงได้ดำเนินการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 หาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนน จากการตอบแบบสอบถามที่วัดการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ตามเกณฑ์ของกานดา พูนลาภทวี (2539, หน้า 210) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

2.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t-test)

2.4 เปรียบเทียบระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบ รายคู่ ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ (Fisher)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง ใช้สูตรของยามาเน (Yamane) (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร
e	แทน	ความคลาดเคลื่อน (ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดไว้ เท่ากับ .05)

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือลักษณะเฉพาะ กลุ่มพฤติกรรมโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา จำนวน 5 คน ให้แต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ใช่อันเป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น (สุวรีย์

ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ เนื้อหาหรือลักษณะพฤติกรรม
-----	-----	---

$$\frac{\sum R}{N} \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N \quad \text{แทน} \quad \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (มาตุสร ต่วนชะเอม, 2551, หน้า 71)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้สูตรของ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 153)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนทั้งหมด

5. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6. สูตรทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (สุวรีย์ ศิริโภคาศิริมย์, 2553, หน้า 95)

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}, \quad df_1 = n_1 - 1, \quad df_2 = n_2 - 1, \quad S_1^2 > S_2^2$$

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่ามาก

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าน้อย

ถ้าทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

ถ้าทดสอบแล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ

t	แทน	สถิติทดสอบที่ (t-test)
\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1

S^2_2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 2

7. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance)
(กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 228-230)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ (F-test)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean of sum squares between groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean of sum squares within groups)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง (sample size)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (mean of squares)
*p ≤ .05	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p > .05	แทน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มและทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้เชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n=352)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	176	50.00
2) ครู	176	50.00
2. เพศ		
1) ชาย	131	37.22
2) หญิง	221	62.78
3. ระดับการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	222	63.07
2) สูงกว่าปริญญาตรี	130	36.93
4. ประสบการณ์ทำงาน		
1) น้อยกว่า 10 ปี	75	21.31
2) 10-20 ปี	80	22.73
3) มากกว่า 20 ปี	197	55.97
5. ขนาดสถานศึกษา		
1) ขนาดเล็ก	141	40.06
2) ขนาดกลาง	134	38.07
3) ขนาดใหญ่	77	21.88

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครู คิดเป็นร้อยละ 50.00 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.78 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.07 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.97 ขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 40.06

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตาราง 7-11

ตาราง 7 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน

ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน	4.02	0.54	มาก
2. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.10	0.62	มาก
3. สถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร	4.07	0.54	มาก
4. สถานศึกษาจัดให้มีโครงการที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นทักษะกระบวนการมาประยุกต์ใช้	4.04	0.56	มาก
5. สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	4.13	0.54	มาก
6. สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.96	0.65	มาก
7. สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	3.99	0.60	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8. สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.51	มาก
9. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน	4.07	0.54	มาก
10. สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	4.01	0.63	มาก
ภาพรวม	4.06	0.42	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.51) สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.54) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.62) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.65)

ตาราง 8 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของบุคลากร	4.09	0.48	มาก
2. สถานศึกษาสร้างเงื่อนไขเพื่อผลักดันให้บุคลากรได้ใช้ ศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างเต็มที่	4.05	0.54	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3. สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์	4.11	0.53	มาก
4. สถานศึกษาคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์	4.06	0.51	มาก
5. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคลากรทั้งหลักการในการทำงานและการประพฤติตน	3.97	0.55	มาก
6. สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษา	3.98	0.56	มาก
7. สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน	4.04	0.38	มาก
8. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการบริหารงานให้มีคุณภาพ	3.99	0.54	มาก
9. สถานศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร	3.97	0.56	มาก
10. สถานศึกษามีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป	3.95	0.49	มาก
ภาพรวม	4.02	0.41	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.53) สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.48) สถานศึกษาคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงาน มุ่งสู่วิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.51) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.49)

ตาราง 9 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.02	0.54	มาก
2. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดได้ปฏิบัติจริง	3.98	0.45	มาก
3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น	3.93	0.54	มาก
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.00	0.51	มาก
5. สถานศึกษามีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	3.97	0.58	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	4.05	0.51	มาก
7. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน	4.01	0.49	มาก
8. สถานศึกษามีขั้นตอนตรวจสอบประเมินอย่างเป็นระบบ	3.96	0.57	มาก
9. สถานศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.49	มาก
10. สถานศึกษานำผลการประเมินที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.99	0.52	มาก
ภาพรวม	4.00	0.44	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.49) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.51) สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.54) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.54)

ตาราง 10 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตลอดปีการศึกษา	4.09	0.46	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.98	0.54	มาก
3. สถานศึกษาสร้างความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับคณะครู บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน	3.94	0.56	มาก
4. สถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.97	0.60	มาก
5. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	3.91	0.50	มาก
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	4.03	0.51	มาก
7. สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ	4.05	0.54	มาก
8. สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ	4.07	0.52	มาก

ตาราง 10(ต่อ)

ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9. การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้ หน่วยงานต้นสังกัด	4.08	0.46	มาก
10. สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.02	0.46	มาก
ภาพรวม	4.01	0.45	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตลอดปี การศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D.=0.46) การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.46) สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=0.50)

ตาราง 11 ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
ภาพรวม

การประกันคุณภาพภายใน	ระดับการดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.06	0.42	มาก
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา	4.02	0.41	มาก
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.00	0.44	มาก
4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล	4.01	0.45	มาก
ภาพรวม	4.02	0.30	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.30) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.42) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.41) ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.45) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.44)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มและทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน	ตำแหน่ง				t	p
	ผู้บริหาร (n=176)		ครู (n=176)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.27	0.44	4.06	0.52	4.117	.000*
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา	4.23	0.39	4.05	0.46	4.176	.000*
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.19	0.39	4.00	0.54	3.814	.000*
4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล	4.16	0.36	4.12	0.41	1.000	.318
ภาพรวม	4.20	0.31	4.05	0.38	3.107	.000*

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ

การประกันคุณภาพภายใน	เพศชาย (n=131)		เพศหญิง (n=221)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.14	0.37	3.90	0.46	3.239	.002*
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	3.76	0.32	3.73	0.53	1.012	.758
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.09	0.48	3.94	0.42	1.684	.097
4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผล	3.91	0.31	3.83	0.34	1.115	.268
ภาพรวม	3.98	0.24	3.88	0.32	2.357	.041*

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน	ปริญญาตรี (n=222)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n=130)		t	p
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.06	0.38	4.07	0.32	0.302	.763
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	4.03	0.45	4.07	0.46	0.845	.999
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.02	0.28	3.99	0.34	0.728	.467
4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผล	3.98	0.45	4.03	0.47	0.927	.355
ภาพรวม	4.02	0.34	4.03	0.36	0.413	.680

$p > .05$

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.40	2	0.699	1.905	.151
	ภายในกลุ่ม	117.38	349	0.367		
	รวม	118.78	351			

ตาราง 15 (ต่อ)

การประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.02	2	0.508	0.729	.483
	ภายในกลุ่ม	223.37	349	0.698		
	รวม	224.39	351			
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	2.39	2	1.196	2.141	.119
	ภายในกลุ่ม	178.76	349	0.559		
	รวม	181.15	351			
4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล	ระหว่างกลุ่ม	1.08	2	0.172	1.227	.296
	ภายในกลุ่ม	70.77	349	0.140		
	รวม	71.85	351			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.35	2	0.173	1.739	.179
	ภายในกลุ่ม	64.36	349	0.099		
	รวม	65.71	351			

p>.05

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประเภทการทำงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.182	2	0.061	0.357	.784
	ภายในกลุ่ม	30.876	349	0.170		
	รวม	31.057	351			

ตาราง 16(ต่อ)

การประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
2. ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.421	2	0.140	0.861	.462
	ภายในกลุ่ม	29.033	349	0.163		
	รวม	29.455	351			
3. ด้านกระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	2.603	2	0.868	2.382	.071
	ภายในกลุ่ม	66.290	349	0.364		
	รวม	68.893	351			
4. ด้านระบบการประกัน คุณภาพภายในที่มี ประสิทธิผล	ระหว่างกลุ่ม	0.906	2	0.302	2.194	.090
	ภายในกลุ่ม	24.363	349	0.138		
	รวม	25.269	351			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.202	2	0.067	0.667	.573
	ภายในกลุ่ม	17.036	349	0.101		
	รวม	17.238	351			

p>.05

จากตาราง 16 พบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สุ่มที่ใช้ในการหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 (Yamane, 1976, pp.1088-1089) ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 352 คน เนื่องจากผู้บริหาร

สถานศึกษามีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 50 : 50 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 50 จำนวน 176 คน และครู ร้อยละ 50 จำนวน 176 คน แล้วจึงใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี 4 มาตรฐาน คือ คุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล มีลักษณะตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ ทำการหาคุณภาพเครื่องมือได้ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903

3. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการหาค่าสถิติ ทำการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ 3) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียน ได้เหมาะสมตามระดับชั้น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ 2) สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร 3) สถานศึกษาคิดค้นระบบงาน และเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการทำงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม 3) สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น

1.4 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตลอดปีการศึกษา 2) การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัด 3) สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมี

ประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

1.1 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นคุณภาพผู้เรียนจึงถือเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษากำหนดและเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุธาร์ตน์ ฉิมมาลี (2557, หน้า 115) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารและการจัดการภายในสถานศึกษาถือเป็นกระบวนการในการทำงานที่ต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ โดยการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหารที่ต้องการพัฒนาหรือให้บริการทางการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้และสามารถบริการทางการศึกษาแก่สังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปรีชา ปัญญาพานิช (2551, หน้า 130-132) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานการประกัน

คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด ด้านการจัดระบบบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการกิจสำคัญของสถานศึกษา มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยสิ่งที่จะสะท้อนความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้นั้นคือคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและเกิดพัฒนาการได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นั้นคือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินการ เพราะผู้บริหารจะเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ ส่วนครูจะมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสลิตา รินสิริ (2558, หน้า 42) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา ดังนั้นการประกันคุณภาพจึงเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและให้เกิดประสิทธิผลตามที่ต้องการ โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงให้สถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภาณพ แจ็งพลอย (2556, หน้า 91) การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

2.1 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริหารถือเป็นหัวหน้าสถานศึกษาที่จะนำพาให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการและให้การสนับสนุนในการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งยังเป็นผู้ที่เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ และเป็นผู้นำครู บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผล ส่วนครูมีตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่หลักคือการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงมีบทบาท หน้าที่ และการปฏิบัติภารกิจที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภาณพ แจ่มพลอย (2556, หน้า 90) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ในภาพรวมพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นผู้ชายและผู้หญิงนั้นจะมีแนวคิด มุมมองและพฤติกรรมต่างๆ ที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ชายจะมีลักษณะของความเป็นผู้นำ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การทำงานที่รวดเร็ว และแก้ไขปัญหาได้ดี ส่วนผู้หญิงจะมีความคิดที่ซับซ้อน รอบคอบ ละเอียดอ่อน เก็บอารมณ์ ความรู้สึกได้ดี ดังนั้นเพศสภาพที่ต่างกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงจึงมีผลให้ ความคิดเห็นในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนริศรา ภาระศรี (2560, หน้า 6) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีกระบวนการพัฒนาตนเองที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ของตน แต่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาถือเป็นจุดมุ่งหมายเดียวกัน ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา และเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการในทุกปี ดังนั้นทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานถึงแม้จะมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันแต่ก็ต้องดำเนินการร่วมกันตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด รวมทั้งหากมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางต่าง ๆ บุคลากรทุกคนก็จะต้องได้เรียนรู้ร่วมกันผ่านการอบรมหรือประชุมสัมมนา เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ฉะนั้นบุคลากรที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรวิวัฒน์ ต้นเจริญ (2555, หน้า 150) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในจัดทำกรประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ถึงแม้ว่าบุคลากรจะมีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันก็ไม่ใช่ว่าปัจจัยสำคัญในการดำเนินงาน เพราะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องมาจากความร่วมมือในการดำเนินงานของทุกฝ่าย ซึ่งทุกคนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการได้ โดยการอบรม ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ฉะนั้นบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน จึงทำให้ไม่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภักธินีย์ สังข์สอน (2559, หน้า 161) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.5 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือเป็นงานหลักที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการและเป็นเรื่องที่ต้องบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องทราบและนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด โดยแนวทางหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นสิ่งที่บุคลากรสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้นแม้ว่าจะปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน แต่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด เช่นเดียวกัน จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภักทินีย์ สังข์สอน (2559, หน้า 155) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยโดยเสนอจากผลการวิจัยในรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียน โดยสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบของสื่อต่างๆ อาทิ มัลติมีเดีย กราฟิค แอนิเมชัน เว็บไซต์ ฯลฯ

1.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตาม

เป้าหมายที่วางไว้ต่อไป ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี ควรมีการนำรายงานการประกันคุณภาพประจำปีมาปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยการจัดประชุม อบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษาเพื่อนำผลมาดำเนินการแก้ไขและ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการแก้ไขและปรับปรุงแล้วผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดเพื่อให้งานสำเร็จตามที่ต้องการ

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดง ความคิดเห็นคิดเป็น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการกล้าแสดงออก ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สร้างความเชื่อมั่นและทำให้ ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตัวเอง รวมทั้งสถานศึกษาก็ต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงาน หรือความคิดเห็นของตนเองผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมประกวดแข่งขันทักษะต่างๆ เป็นต้น

1.4 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับ กลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนา ศักยภาพนักเรียนสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ รวมถึงสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การวัด ประเมินผลให้ทันกับความก้าวหน้าและการ เปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พุทธศักราช 2559 มาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พุทธศักราช 2561

บรรณานุกรม

- กรวัฒน์ ตันเจริญ. (2555). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____. (2551). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____. (2553ก). กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- _____. (2553ข). การวัด การวิเคราะห์ การประเมินทางการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- _____. (2554). การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- กร่าง ไพรวรรณ. (2549). ผู้เรียนในสำคัญสานปฏิรูป. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- กฤษณา คิตดี. (2550). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้รายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- กฤษณา พลลิม. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กาญจนา วัฒนอายุ. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- กุลทรี พิภุณเกษม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. (2550). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม : เพชรเกษม.

- จรรยา พุฒคำ. (2549). การศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี.
- ชนาธิป พรกุล. (2551). การสอนกระบวนการคิด : ทฤษฎีและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ :
บุคพอยท์.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2547). เทคนิคการสอนแบบโครงงาน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ชีวิน ทองศรี. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณรงค์ กาญจนานนท์. (2557). รายงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงเรียนเทพศิรินทร์.
- ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2550). บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- ณัฐวดี วังสินธ์. (2553). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ
จัดการ เรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญของข้าราชการครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษายโสธร เขต 1 : การวิเคราะห์เส้นทาง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทวีศักดิ์ บังคม. (2550). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2551). องค์การและการบริหารงาน. กรุงเทพฯ : วัฒนา.
_____. (2555). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธานีินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ :
วีอินเตอร์พริ้นท์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
_____, ปราชญา กล้าผจญ, และสัมมา รณิธย์. (2550). การบริหารเพื่อการปฏิรูป
การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นริศรา ภาระศรี. (2560). ความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา.

- นิตยร์ตี ใจอาษา. (2555). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการใน
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิวัตร นาคะเวช. (2549). การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอ
หนึ่งโรงเรียนในฝัน . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.
- นุชนาถ ผาน้อย. (2555). การส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2542). การวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์.
- เบญจวรรณ อุไรรัตน์. (2550). การระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง, และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์. (2549). การบริหารโดยองค์คณะบุคคล.
กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประจักษ์ โพธิ์วัด. (2548). ความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อการ
บริหารโรงเรียน ตะคร้อพิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี.
- ประสิทธิ์ ชุมศรี. (2555). รายงานวิจัย เรื่อง การประเมินสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. สุราษฎร์ธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปรีชา ปัญญาพานิช. (2551). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ดี.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2554). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.

- พิสนุ ฟองศรี. (2551). **วิจัยชั้นเรียน หลักการและเทคนิคปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2551). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.
- ภัทรินีย์ สังข์สอน. (2559). **ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ภาณพ แจ่มพลอย. (2556). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2551). **หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี.
- มณฑล ถาวรยิ่ง. (2554). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับคุณภาพ ผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2553). **การประกันคุณภาพการศึกษา**. สืบค้น มิถุนายน 23, 2560, จาก http://www.itm-bsru.com.index.php?option=com_content&view=section&layout=blos&id=14&Itemid=67.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). **การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. นนทบุรี : ผู้แต่ง.
- มาตุสร ต่วนชะเอม. (2551). **ความพึงพอใจในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มานพ วงษ์สะอาด. (2549). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารโรงเรียนในตำบลวังข่อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ยินดี ทองคำ. (2551). **การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 2**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2552). การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2558). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา :
ศิลป์โฆษณา.
- เรืองศักดิ์ แสงเจริญ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในกับความท้าทายของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรภัทร ภูเจริญ. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนา.
- วรรณพร พรเอนก. (2552). ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วรรณภา สำลี. (2558). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัลย์ลักษณ์ เพิ่มพูนพานิช. (2553). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัฒนกรณ์ จิวาลักษณ์. (2558). การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2551). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- วันวิฐุ สรณารักษ์. (2552). งานประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้น มิถุนายน 2, 2560, จาก
<http://sduecon.blogspot.com/2009/04/blog-post.html>.
- วารินทร์ สินสูงสุด. (2554). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สยามมิตร.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2550). ทรัพยากรการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา.
- วิจิตรา เจริญพงษ์. (2552). เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชาการประกันและการ
ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิทยา ต่านธำรงกุล. (2550). การบริการเพื่อความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2550). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์ห้องศกการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์พิสูทธิ์.
- _____, และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2545). ผู้บริหารมือใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2554). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิไล ทองแผ่. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2551). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิชัย แข่งขัน. (2556). บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2556). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร เมฆวิทยา. (2548). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงบ ลักษณะ. (2548). แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- สถาพร ศรีม่วง. (2545). บรรณนิทัศน์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2550). การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2552). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภานิตยสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). การเขียนโครงการเพื่อประเมินโครงการ : หลักการและตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สฤณี ทูมคำ. (2553). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. นนทบุรี : จตุพรดีไซน์.

- สร้อยกัญญา โปธิสมภาพวงษ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สลิตา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนใน
อำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สหชัย วันทอง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
จีพีไอเบอร์พรินท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. (2560ก). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา
2560. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- _____. (2560ข). แผนพัฒนาการศึกษาขั้น พื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 (2559-2562). ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2560ก). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา
2560. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- _____. (2560ข). แผนพัฒนาการศึกษาขั้น พื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 (2559-2562). ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2548). การประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา:ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมพรวัว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน.
กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมพรวัว.
- _____. (2553). คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ. กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554ก). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554ข). **แนวทางการดำเนินงานเรียนฟรีเรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ปีงบประมาณ 2554.** กรุงเทพฯ : อรุณสภาลาดพร้าว.
- _____. (2559). **คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2551). **แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : อรุณสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **การศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน.** กรุงเทพฯ : ลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2550). **การประกันคุณภาพ การศึกษาระบบบริหารงานคุณภาพ.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2554). **คู่มือคำอธิบายมาตรฐานโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **รายงานการติดตามและประเมินความก้าวหน้า การปฏิรูปการศึกษาด้านการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : เซ็นซูรี่.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุม.
- สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. (2550). **แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการเรียนตลอดชีวิต.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

- สินฤทัย ใจนั้นตะ. (2553). กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนวังเหนือวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สินีหนูช เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา. (2560). ความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุดารัตน์ นิยมมาลี. (2557). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุทรินันท์ พรหมสุวรรณ. (2558). การศึกษาระดับเข่าวารมณข์ของพนักงานในองค์การ.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุนทร คชสิงห์. (2548). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเซิงเทรา เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนีย์ บุญทิสม. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ในช่วงปฏิรูป
การศึกษา (พ.ศ. 2539-2550) ตามความคาดหวังของผู้บริหารและครู โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุภรณ์ สภาพงศ์. (2549). กรอบความคิดและข้อเสนอแนะการวิจัย เพื่อการปฏิรูป.
กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.
- สุนน อมรววิวัฒน์, และคนอื่น ๆ. (2552). การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนาร่อง : รูปแบบที่
คัดสรร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวรรณ ชัยมูลละ. (2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
ประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช) จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุรวิทย์ ศิริโรคาภิรมย์. (2553). วิทยาการวิจัย. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). คู่มือการประเมินภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา:
การออกแบบระบบการประเมินภายใน. กรุงเทพฯ : วีพีซีคอมมิวเคชั่น.
- เสนาะ ดิยาวี. (2558). การบริหารแบบผู้นำ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). การจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภายใต้. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ไสว พักขาว. (2547). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
เอมพันธ์.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2550). นกบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินติ้ง เฮาส์.
- _____. (2556). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุดม ฉายาภักดี. (2553). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสาน.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2558). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
สามเจริญ.
- อุทุมพร จามรมาน. (2550). 100 คำถาม - คำตอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาระดับพื้นฐานและอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ฟีนี.
- อุทุมพร พัชวรรัตน์. (2547). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการ
เชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
จันทระเกษม.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2547). การปฏิรูปการเรียนรู้อันสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนา
คุณภาพวิชาการ.
- Anne, G., & Jennifer, E. (2008). **Reflecting on school management.** USA : Flamer
Press.
- Atria, Joseph P. (1999). **The Effect of the Illinois Quality Assurance and
Improvement Planning Process on Chicago Public School Teacher
Attitudes toward School Improvement.** Ed.D. (Educational Administration)
Illinois: The Northern Illinois University.
- Bartol, K.M., & Martin, D.C. (1997). **Management** (2nd ed.). New York : McGraw-Hill.
- Bennis, W.G. (2003). **The concept of organizational health in changing
organizational.** Edited by Warren G. Bennis. New York : McGraw-Hill.
- Bloom, Benjamins. (1976). **Human Characteristics and School Learning.** New York :
McGraw-Hill.
- Bradford, D.L., & Cohen, A.R. (2005). **Managing for excellence.** New York : Wiley &
Sons.
- Caldwell, B.J., & Spinks, J.M. (2000). **Leading the Self Managing School.** London :
Falmer Press.

- Campbell, J.E., & Kryazewska, R.O. (2018). **Introduction to educational administration** (6th ed.). Boston : Allyn & Bacon.
- Campbell, R.F., et al. (2006). **“On the Nature of Organizational Effectiveness” in New purposive on Organizational Effectiveness. Edited by Paul S. Goodman and Johannes M. Pennings and Associates.** San Francisco : Jassay Bass.
- Carroll, C. (1994). **The Development of Best Practices Descriptors.** Sydney : n.p.
- Colleen, L. (1999). **Managing quality and standards.** Great Britain : Edmundsbury.
- Conger, J.A. (2006). **The Charismatic Leader: Behind the Mystique of Exceptional Leadership.** San Francisco : Jossey Bass.
- Cronbach, L.J. (1971). **Essentials of psychological testing** (3rd ed.). New York : Harper & Row.
- Cryer, A. (1993). **Paring for Quality Assessment and Audit.** Sheffield : CVCP.
- Cuttance, P. (2003). **Quality Assurance and Quality Management : Completely But Different Function.** New York : McGraw-Hill.
- Davies, A. (1991). **Principles of language testing.** London : T.J.
- Driscoll, Margaret. (2004). Defining Internet-Based and Web-Based Training. **Performance Improvement, 36(4), 5-9.**
- Drucker, Peter F. (2005). **Innovation and Entrepreneurship.** Oxford : Butterworth Heinemann.
- Everard, K.B., & Morris, G. (2000). **Effective school management.** London : Paul Chapman.
- Fayol, Henri. (1994). **General and Industrial Management.** London : Sir Issac Pitman & Sons.
- Fiedler, F.E. (1967). **A theory of Leadership Effectiveness.** New York : McGraw-Hill.
- Floit, Dary I.J. (2000). **The Effects of The Quality Assurance External Review on Illinois School.** Dissertation, Ph.D. (Educational Administration). Illinois : The Illinois State University.
- Gayton, Elaine DellaMea. (1999). What is the relationship, if any, between the teacher Perceived school climate and the state accreditation status of elementary Schools in west Virginia?. **Dissertation Thesis. Ed. D., 5(7), 121.**
- Gibson, James L., et al. (2002). **Organizations: Behavior, Structure, Processes.** New York : McGraw-Hill.

- Glathorn, A.A., & N.K. Spencer. (1986). **A practical Guide for Developing Better Schools**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of education**. New York : McGraw-Hill.
- Gorton, R.A. (2010). **School Administration and Supervision Leadership Challenges and Opportunities** (2nd ed.). Dubuge : Wm. C. Brown.
- Gulick, Luther. (1973). **Paper on the Science of Administration**. New York : Institute of Public Administration.
- Haiman, Theo, Scott, William G., & Connor, Patrick E. (2005). **Management** (4th ed.). Boston : Houghton Mifflin.
- Hartman, J.J. (2006). **Urban Sociology: A Systematic Introduction**. U.S.A. : F.E. Peacock.
- Hass, C.G. (1993). **Curriculum Planning: A New approach**. Boston : Allyn & Bacon.
- Henri, Fayol. (1964). **General and Industrial Management**. London : Pittman & Sons.
- Hill, Dubin. (2008). **Fundamentals of organizational**. New York : McGraw-Hill.
- Hoffman, L., & Julius, E. (2005). **Total quality management: Implication for higher education**. Missouri : Prescott.
- Hopkins, D. (2007). **Evaluation for school Development**. Great Britain : Biddle.
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (2001). **Education administration: Theory research and practice** (6th ed.). Singapore : McGraw-Hill.
- Kenneth, C. Laudon, & Jane, P. Laudon. (2000). **Management Information Systems Organization and Technology in ith Networked Enterprise** (6th ed.). New Jersery : Prentice Hall.
- Knezevich, S.J. (2002). **Administration of Public Education** (4th ed.). New York : Haper & Row.
- Laudon, Keneth C., & Laudon, Jane Price. (1986). **Management Information System : A Comparer Perspective**. New York : McGraw-Hill.
- Lunenburg, F.C., & Ornstein, A.C. (1996). **Educational administration : Concept and practices**. London : Wadsworth.
- Marcy, P.D. Riscoll. (1976). **“Teaching,” in Encyclopedia Americana**. New York : Encyclopedia Americana.
- Martin, R.E. Jr., et al. (1994). **Teaching science for all children**. Massachusetts : Allyn & Bacon.

- Mehrens, William. (1976). **A Measurement and Evaluation and Psychology**. New York : Holt, Rinehart & Winston.
- Murgatroyd, Stephen., & Morgan, Colin. (2004). **Quality management and the school**. Buckingham : Open University Press.
- Murphy, E., & Rheame, J. (1997). **Characteristics of constructivist learning and teaching**. Retrieved January 20, 1999, from <http://www.stemnet.nf.ca/~elmurphy/emurphy/cle3.html>.
- Oakland, S. (2003). **Total quality management : Implication for higher education**. Missouri : Prescott Publishing.
- Price, L.J. (2003). **The Study of Turnover**. Iowa : Iowa State Press.
- Public Affairs Bureau. (2003). **Special adviser to ensure quality education**. Retrieved May 22, 2003, from http://www2.news.gov.bc.ca/nrm_news_releases/2003.
- Ramseyer, et al. (1977). **Occupations and values**. Lions : The Free Press.
- Reddin, William J. (1980). **Managerial effectiveness**. New York : McGraw-Hill.
- Reynolds, D., & Creemers, B. (2000). **School Effectiveness**. New York : McGraw-Hill.
- Richard, F. (2003). **Quality assurance in training and education**. London : Kogan.
- Robbin, Stephen P., & Coulter, Mary. (2007). **Management** (8th ed.). Prentice Hall.
- Seyfarth, J.D. (2008). **The principal : new leadership for new challenges**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Sharan, Shlomo, & Shrane, Yael. (1977). **Attitude and Attitude Change**. New York : Encyclopedia Americana.
- Smith, E.W., et al. (1967). **The educator encyclopedia** (6th ed.). Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Smith, Jai. (2009). **Student Activities**. Retrieved February 14, 2018, from <http://www.ccc.comment.edu/stuserve/activities.htm>.
- Steers, P.M., & Porter, I.W. (2001). **Motivation and work behavior** (3rd ed.). New York : McGraw-Hill.
- Stephen, M., & Morgan, C. (2004). **Total quality management and school**. Philadelphia : Open University Press.
- Suryadi, A. (1992). **Comparative advantage on rice production and marketing system in Indonesia**. Indonesia : East Java.

- Wayne, H.K., & Cecil, M.G. (2001). **Educational administration : theory, research, and practice**. Singapore : McGraw-Hill.
- Yamane, Taro. (1976). **Statistics: An introductory analysis** (2nd ed.). New York : Harper & Row.
- Youngs, P., & King, P. (2002). **Factor affecting education administration**. Ohio : Ohio State University.
- Zohoric, J.A. (1995). **Constructivist teaching (Fastback 390)**. Bloomington, Indiana : Phi Delta kappa Educational Foundation

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
3. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในภาพรวมต่อไป

ขอขอบคุณ

นางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม

นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครู
2. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
3. วุฒิการศึกษา
 - ปริญญาตรี / เทียบเท่า
 - สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - น้อยกว่า 10 ปี
 - 10 - 20 ปี
 - มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
5. ขนาดของสถานศึกษา
 - ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)
 - ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)
 - ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โปรดพิจารณาตามความคิดเห็นของท่านตามประเด็นที่กำหนด มีอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเพียงช่องเดียว ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
1	คุณภาพผู้เรียน สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษาให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน					
2	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
3	สถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร					
4	สถานศึกษาจัดให้มีโครงการที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นทักษะกระบวนการมาประยุกต์ใช้					
5	สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ					
6	สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
7	สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน					

ข้อที่	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
8	สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
9	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน					
10	สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
11	กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร					
12	สถานศึกษาสร้างเงื่อนไขเพื่อผลักดันให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างเต็มที่					
13	สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์					
14	สถานศึกษาคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์					
15	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคลากรทั้งหลักการในการทำงานและการประพฤติตน					
16	สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษา					
17	สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน					
18	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการบริหารงานให้มีคุณภาพ					
19	สถานศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร					
20	สถานศึกษามีการนำผลการทำงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป					

ข้อที่	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
21	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
22	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดได้ปฏิบัติจริง					
23	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นคิดเป็น					
24	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น					
25	สถานศึกษามีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม					
26	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม					
27	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน					
28	สถานศึกษามีขั้นตอนตรวจสอบประเมินอย่างเป็นระบบ					
29	สถานศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
30	สถานศึกษานำผลการประเมินที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
31	ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตลอดปีการศึกษา					
32	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียน					

ข้อที่	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
33	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพ การศึกษากับคณะครู บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่าง ชัดเจน					
34	สถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
35	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ					
36	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็ม ศักยภาพ					
37	สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานไว้ อย่างเป็นระบบ					
38	สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ					
39	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้ หน่วยงานต้นสังกัด					
40	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา					

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
คุณภาพผู้เรียน							
1.	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3.	สถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4.	สถานศึกษาจัดให้มีโครงการที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นทักษะกระบวนการมาประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5.	สถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6.	สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7.	สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8.	สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบ ความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	+1	+1	0.80
9.	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10.	สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา							
11.	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12.	สถานศึกษาสร้างเงื่อนไขเพื่อผลักดันให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13.	สถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14.	สถานศึกษาคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15.	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคลากรทั้งหลักการในการทำงานและการประพฤติตน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16.	สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามแบบแผนและนโยบายการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17.	สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18.	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการบริหารงานให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19.	สถานศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20.	สถานศึกษามีการนำผลการทำงานมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
21	สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดได้ปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นเห็นคิดเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
24	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	สถานศึกษามีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	0	0.80
26	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28	สถานศึกษามีขั้นตอนตรวจสอบประเมินอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29	สถานศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
30	สถานศึกษานำผลการประเมินที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล							
31	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนตลอดปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
32	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
33	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับคณะครูบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
34	สถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	0.80
35	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
36	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
37	สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
38	สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
39	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	+1	0	0.80
40	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ

อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล

อาจารย์ ดร. ภูวดล จุฬย์สุคนธ์

อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

อาจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะนอม

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๕๐/๖๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบหาค่า IOC

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๕๑/๖๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบหาค่า IOC

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๕๒/๖๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลย์สุคนธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบหาค่า IOC

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์สกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศิริ ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๕๓/๖๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโคงวิทยานิพนธ์

๒. แบบหาค่า IOC

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๕๕/๖๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะยอม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงวิทยานิพนธ์

๒. แบบหาค่า IOC

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ
ในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้
(try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่ได้สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดของท่าน เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้
ในการนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้
(try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่ได้สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวธนาภรณ์ จันทร์เกษม ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดของท่าน เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้
ในการนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๐๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันท์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และ อาจารย์ ดร.สรรชัย ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่าง
เก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวธนาภรณ์ จันท์เกษม ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดของท่าน เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ในการนี้
นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวธนาภรณ์ จันท์เกษม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่าง
เก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวธนาภรณ์ จันท์เกษม ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดของท่าน เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ในการนี้
นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวธนาภรณ์ จันทรเกษม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2533
สถานที่เกิด	ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	182/1 หมู่ 4 ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
ที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านดงดินแดง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
	พ.ศ. 2549 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
	โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2552 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2557 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)
	สาขาวิชาคณิตศาสตร์
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2562 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี